

บทที่ 2

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในบทนี้จะอธิบายความหมาย และสาระสำคัญของหัวข้อวิจัย วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยเอกชนทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ เพื่อหาข้อสรุปของแนวความคิดอันนำไปสู่การศึกษาเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยเอกชนในลำดับต่อไป ดังนั้นหัวข้อเรื่องสำคัญจึงแยกพิจารณาได้ 4 เรื่อง คือ

เรื่องที่ 1 ความหมายและสาระสำคัญของหัวข้อวิจัย

เรื่องที่ 2 วรรณกรรมและงานวิจัยในประเทศไทย

เรื่องที่ 3 วรรณกรรมและงานวิจัยของต่างประเทศ

เรื่องที่ 4 แนวคิดที่ได้จากวรรณกรรมและงานวิจัย

เรื่องที่ 1 ความหมายและสาระสำคัญของหัวข้อวิจัย

1.1 ความหมายของคำว่า "เป้าประสงค์ (Goals)"

จากพจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา (ราชบัณฑิตยสถาน 2524: 161-162) ให้ความหมายว่า "เป้าประสงค์ หมายถึง จุดประสงค์หรือความมุ่งประสงค์ที่จะให้บรรลุ และให้สัมฤทธิ์จุดประสงค์ ทั้งนี้ต้องมีการวางแผนนโยบายและวิธีดำเนินการตามกำหนดการด้วย จึงจะสัมฤทธิ์จุดประสงค์ได้"

ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 (ราชบัณฑิตยสถาน 2525: 537) ให้ความหมายว่า "เป้าประสงค์ หมายถึง วัตถุประสงค์หรือจุดหมายปลายทางที่บุคคลพยายามบรรลุถึง"

Organization Theory and Management (Brown & Moberg 1980:

234) ให้ความหมายว่า "เป้าประสงค์ หมายถึง จุดหมายปลายทาง (ends) ที่ต้องการ อันเกิดจากการปฏิบัติขององค์การ" ซึ่ง กิติ ติญคานนท์ (2526: 54) ให้ความเห็นว่า "เป้าประสงค์" ประกอบด้วย

(1) งานที่ได้รับมอบหมาย (missions)

- (2) วัตถุประสงค์ (objective)
- (3) ความมุ่งหมาย (purpose)
- (4) เป้าหมาย (targets)
- (5) มาตรฐาน (standard)
- (6) เวลาที่กำหนด (deadlines)

The Grolier International Dictionary (Grolier 1981: 564)

ให้ความหมายว่า "เป้าประสงค์ หมายถึง จุดประสงค์ที่มุ่งพยายามไปสู่จุดหมายปลายทาง"

Webster's Third New International Dictionary (Merriam 1981:

972) ให้ความหมายว่า "เป้าประสงค์ หมายถึง จุดหมายปลายทางซึ่งบุคคลพยายามหรือปรารถนาจะบรรลุตามความมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์"

Dictionary of Business and Management (Rosenberg 1983: 223)

ให้ความหมายว่า "เป้าประสงค์ หมายถึง วัตถุประสงค์หรือสิ่งที่เน้นเฉพาะเพื่อให้ประสบความสำเร็จ"

A Dictionary of Management (French & Seward 1984: 190) ใ้

ความหมายไว้ 3 ประการ ดังนี้

- (1) หมายถึง ผลของการกระทำที่บุคคลหรือองค์การพึงปรารถนา
- (2) หมายถึง ผลสุดท้ายหรือจุดหมายปลายทางของแผน
- (3) หมายถึง สิ่งที่บุคคลมุ่งพยายามจะทำการให้สำเร็จ

Organization & Management : A Systems and Contingency Approach

(Kast & Rosenzweig 1985: 179) ให้ความหมายว่า "เป้าประสงค์ หมายถึง ความปรารถนาในอนาคต ซึ่งบุคคล คณะบุคคล หรือองค์การมุ่งพยายามกระทำให้สำเร็จ โดยนัยนี้ เป้าประสงค์จึงหมายถึงความรวมถึง งานที่ได้รับมอบหมายหรือหน้าที่หรือภารกิจ ความมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ จุดมุ่งหมาย สิ่งที่กำหนดให้ และเวลาที่กำหนด"

จากความหมาย หรือคำนิยาม ของเป้าประสงค์ (Goals) สามารถสรุปสาระสำคัญของเป้าประสงค์ (Goals) ได้ดังนี้

(1) มีลักษณะเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการ ทั้งนี้เพราะเป้าประสงค์มีส่วนสัมพันธ์กับการวางแผน การดำเนินงานตามแผน และการควบคุมงาน

(2) มีลักษณะเป็นองค์ประกอบหลักที่มีส่วนย่อย ๆ สัมพันธ์กันหลายส่วน กล่าวคือ เป้าประสงค์ ประกอบด้วย การวางแผน นโยบาย วิธีดำเนินการ วัตถุประสงค์ ความมุ่งหมาย จุดมุ่งหมาย มาตรฐาน และเวลาที่กำหนด

(3) มีลักษณะเน้นความสำเร็จในการปฏิบัติงานของบุคคล คณะบุคคลหรือองค์การ เป็นจุดหมายปลายทางในอนาคต

ฉะนั้น ในการวิจัยเรื่องนี้ เป้าประสงค์จึงมีความหมายอย่างกว้าง ครอบคลุมถึงกิจกรรมทุกลักษณะที่จะนำไปสู่ผลสำเร็จ ไม่ว่าจะเป็นเป้าหมาย เป้าประสงค์ จุดประสงค์ จุดมุ่งหมาย นโยบาย หากมีจุดหมายปลายทางให้เกิดผลสำเร็จแล้ว ย่อมถือเป็นข้อมูลในการพิจารณาและวิเคราะห์เป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยเอกชนได้ทั้งสิ้น

1.2 ความหมายและลักษณะของมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย (Private Universities in Thailand)

ก. ความหมายของมหาวิทยาลัยเอกชน หมายถึง สถานที่ที่บุคคลจัดให้การศึกษาระดับอุดมศึกษาแก่นักศึกษาทุกผลัดรวมกันเกินเจ็ดคนขึ้นไป (พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2522 มาตรา 5)

ข. ลักษณะของมหาวิทยาลัยเอกชน จากความหมายที่กล่าวมา มหาวิทยาลัยเอกชนมีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. เป็นสถานที่ให้การศึกษาก่อตั้งโดยบุคคล คำว่า "บุคคล" ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หมายความว่า 2 ประเภท คือ บุคคลธรรมดา และนิติบุคคล

บุคคลธรรมดา ได้แก่ คนทั่วไปที่มีชีวิต ตั้งแต่คลอดแล้วอยู่รอดเป็นทารก (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 15)

นิติบุคคล ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 72 แบ่งเป็น 6 จำพวก คือ ท้องถิ่น เมือง วัดวาอาราม ห้างหุ้นส่วนที่จดทะเบียนแล้ว บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิได้รับมอบอำนาจแล้ว

สำหรับมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย จะมีลักษณะจัดโดยบุคคลธรรมดา

นิติบุคคลในจำพวกบริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ ซึ่งปัจจุบันมีมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย 4 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยพายัพ (เป็นมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งแรกของประเทศไทย) จัดดำเนินงานโดยมูลนิธิหรือองค์กรของคริสเตียน มหาวิทยาลัยกรุงเทพ จัดโดยมูลนิธิเอกชน ซึ่งเกี่ยวข้องกับบริษัทจำกัด (เพราะอยู่ในการอุทธรณ์ของตระกูล "ไอสดานูเคราะห์" ที่มีบริษัทอยู่จำนวนมาก) มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตจัดโดยเอกชน และมหาวิทยาลัยหอการค้าไทยจัดโดยสมาคมหอการค้าไทย

ส่วนมหาวิทยาลัยของรัฐนั้นจัดโดยรัฐ มีฐานะเป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติจัดตั้งมหาวิทยาลัยแต่ละแห่ง เช่น พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ฯลฯ เป็นต้น

2. เป็นการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา หมายถึงเป็นการศึกษาระดับที่สาม (Tertiary Education) (วิจิตร ศรีสอน 2518: 1) หรืออีกนัยหนึ่งเป็นการศึกษาระดับสูงซึ่งจัดให้กับผู้เรียนที่มีประสบการณ์ วุฒิภาวะสูง และผ่านการศึกษาชั้นมัธยมศึกษามาแล้ว (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา 2523: 3)

3. ต้องมีนักศึกษารวมกันเกินเจ็ดคนขึ้นไปขึ้นไป กล่าวคือ ต้องมีผู้เข้ารับการศึกษามาก มิใช่จำนวนน้อยจนมีลักษณะเหมือนการกวาดวิชา การตั้งเกณฑ์เจ็ดคนขึ้นไปนับว่าสอดคล้องกับองค์การธุรกิจทั่วไป ไม่ว่าจะเป็นอุตสาหกรรมหรือกิจการขนาดใหญ่ มักเน้นจำนวนคนเกินเจ็ดคนเป็นหลัก จึงทำให้เห็นถึงสภาพของมหาวิทยาลัยเอกชนที่มีการบริหารงานกับบุคคลจำนวนมาก และมีมาตรการต่าง ๆ มากกว่าการศึกษาระดับประถมหรือมัธยมศึกษา

มหาวิทยาลัยเอกชนของการทำวิจัยนี้มี 4 แห่ง คือมหาวิทยาลัยพายัพ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต และมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มีประวัติความเป็นมารวมถึงสาระสำคัญต่าง ๆ ที่จะ เป็นข้อมูลสนับสนุนการวิจัย ดังต่อไปนี้

มหาวิทยาลัยพายัพ

นับเป็นมหาวิทยาลัยเอกชนแห่งแรกของประเทศไทย ได้รับอนุญาตจัดตั้งเป็นวิทยาลัยเมื่อ วันที่ 21 มีนาคม 2517 และได้รับอนุญาตเปลี่ยนประเภทเป็นมหาวิทยาลัยเมื่อ วันที่ 25 กรกฎาคม 2527 เป็นมหาวิทยาลัยเอกชนที่จัดดำเนินการโดยสภาคริสต-

จักรในประเทศไทย (มหาวิทยาลัยพายัพ 2527: 1-8) เพื่อส่งเสริมและให้บริการด้าน การศึกษาในระดับอุดมศึกษาอีกระดับหนึ่งแก่ประชาชนชาวไทย ระยะเริ่มแรกนโยบายของ รัฐบาลยังไม่เปิดโอกาสให้เอกชนเข้ามามีส่วนจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาได้ การจัดตั้ง มหาวิทยาลัยคริสเตียนจึงไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ ทั้ง ๆ ที่สถานที่ บุคลากรและ ทุนดำเนินการได้เตรียมพร้อมไว้แล้ว

ต่อมาจำนวนของผู้ที่ต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษามีมากขึ้น และรัฐไม่สามารถ สนองความต้องการได้พอเพียง จึงได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติวิทยาลัยเอกชนขึ้นในปี พ.ศ. 2512 เปิดโอกาสให้เอกชนจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาได้

สภาคริสตจักรในประเทศไทย จึงได้ริ่ฟื้นความคิดที่จะตั้งสถาบันอุดมศึกษาขึ้น มาอีกครั้งหนึ่ง โดยขั้นแรกจะยกฐานะของสถาบันการศึกษาเดิมสองแห่ง คือโรงเรียน พยาบาลหญิงนครปฐมและอนามัยแมคคอร์มิค (ก่อตั้ง พ.ศ. 2466) และโรงเรียนพระคริสต ธรรมแมคกิลวารี (ก่อตั้ง พ.ศ. 2431) ขึ้นเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่รัฐบาลจะรับรองมาตรฐาน การศึกษาได้ ดังนั้น การดำเนินการจัดตั้ง "วิทยาลัยพายัพ" จึงเริ่มขึ้น โดยมีลำดับ ความเป็นมาพอสังเขปดังนี้

8 กรกฎาคม พ.ศ. 2513 ผู้อำนวยการของโรงเรียนพยาบาลหญิงนครปฐมและ อนามัยแมคคอร์มิค (อาจารย์บุญชวน เจริญประไพ) ร่วมกับผู้อำนวยการโรงเรียนพระ คริสตธรรมแมคกิลวารี (ดร.จอห์น แฮมลิน) และผู้อำนวยการกองการศึกษาของสภา คริสตจักรฯ (ดร.คอนรัท ดิงส์ฮิลล์) ร่วมกับผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาของคริสตจักร อื่นหลายคน ได้ประชุมมีมติเห็นสมควรให้จัดตั้งวิทยาลัยเอกชนและได้เสนอต่อสภาคริสต จักกรในประเทศไทย

16 ตุลาคม พ.ศ. 2513 สภาคริสตจักรในประเทศไทย ได้พิจารณาเห็นชอบ และมีมติแต่งตั้ง "คณะกรรมการดำเนินการจัดตั้งวิทยาลัยเอกชนของสภาคริสตจักรใน ประเทศไทย" โดยมี ดร.จอห์น แฮมลิน เป็นประธานกรรมการคนแรก หลังจากนั้น หนึ่งปี ร.ต.ท.แก้ว เนตคโยธิน เป็นประธานกรรมการแทนจนกระทั่งได้รับอนุมัติจัด ตั้งวิทยาลัยพายัพ

16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2514 คณะกรรมการดำเนินการจัดตั้งวิทยาลัยเอกชนฯ

ได้เตรียมรายละเอียดของหลักสูตรและระเบียบเกี่ยวกับวิทยาลัยทุกอย่าง และได้มีมติตั้งชื่อวิทยาลัยเอกชนใหม่นี้ว่า "วิทยาลัยพายัพ" ตั้งนั้น วันที่ 16 กุมภาพันธ์ จึงถือเป็นวันสถาปนาวิทยาลัยและมีการเฉลิมฉลองทุก ๆ ปี จนถึงปัจจุบันนี้

25 กันยายน พ.ศ.2515 คณะกรรมการดำเนินการจัดตั้งวิทยาลัยเอกชนฯ ได้ยื่นขออนุมัติจัดตั้ง "วิทยาลัยพายัพ" ต่อคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ภายหลังจากนั้นไม่นานคณะปฏิวัติได้ประกาศให้หน่วยงานของวิทยาลัยเอกชนไปสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

21 มีนาคม พ.ศ.2517 กระทรวงศึกษาธิการ ได้อนุมัติให้จัดตั้งวิทยาลัยพายัพได้ รวมใช้เวลาดำเนินการขอจัดตั้งทั้งสิ้น 3 ปี 8 เดือน 13 วัน

10 มิถุนายน พ.ศ.2517 วิทยาลัยพายัพเปิดสอนเป็นครั้งแรก 8 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ดุริยศิลป์ ประวัติศาสตร์ ปรัชญา-ศาสนา สังคมวิทยา-มานุษยวิทยา การบริหารงานบุคคล และอนุปรัชญาพยาบาลและอนามัย มีนักศึกษาเริ่มแรก จำนวน 201 คน มาจาก 15 จังหวัด

ผู้อำนวยการวิทยาลัยพายัพคนแรกคือ นายแพทย์พิพัฒน์ ตรังรัฐพิทย์ และมีอาจารย์ ร.ต.ท.แก้ว เนตตโยธิน เป็นประธานกรรมการอำนวยการวิทยาลัยพายัพ (กรรมการสภาวิทยาลัยฯ)

1 กันยายน พ.ศ.2520 ดร.อำนวยการ ทะพินค์แก เข้าดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยพายัพสืบต่อจาก นายแพทย์พิพัฒน์ ตรังรัฐพิทย์ และในปี พ.ศ.2524 ทบวงมหาวิทยาลัย ได้อนุมัติให้เปลี่ยนชื่อตำแหน่งจาก "ผู้อำนวยการ" เป็น "อธิการ" วิทยาลัยพายัพ

15 พฤษภาคม พ.ศ.2527 คณะกรรมการมหาวิทยาลัยเอกชน มีมติอนุมัติในหลักการให้วิทยาลัยพายัพ เปลี่ยนประเภทเป็น มหาวิทยาลัยพายัพ ได้

17 กรกฎาคม พ.ศ.2527 คณะกรรมการสภามันอุดมศึกษาเอกชนได้พิจารณาอนุมัติข้อกำหนดให้ วิทยาลัยพายัพ เปลี่ยนประเภทเป็น "มหาวิทยาลัยพายัพ" และออกใบอนุญาตเป็นทางการเมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ.2527

สถานที่ตั้งของมหาวิทยาลัยพายัพ ประกอบด้วย 3 บริเวณ คือ

1. บริเวณแม่ควา ถนนชุปเปอร์ไฮเวย์ เชียงใหม่ - ลำปาง มีเนื้อที่ 315 ไร่ 55 ตารางวา เป็นที่ตั้งของ อาคารอำนวยการ อาคารหอสมุดกลาง อาคารกิจการนักศึกษา อาคารเรียนของคณะสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ ศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยพายัพ และศูนย์บริการและพัฒนาชุมชน
2. บริเวณแก้ววารี ตั้งอยู่ตรงข้ามโรงพยาบาลแมคคอร์มิค มีเนื้อที่ 40 ไร่ 2 งาน 46 ตารางวา เป็นที่ตั้งของคณะศาสนศาสตร์แมคกิลวารี คณะพยาบาลศาสตร์ - แมคคอร์มิค สาขาวิชาดุริยางศิลป์ หอจดหมายเหตุ และสถาบันคริสเตียนนิเทศสัมพันธ์
3. บริเวณธารแก้ว ถนนห้วยแก้ว มีเนื้อที่ประมาณ 10 ไร่ 57 ตารางวา เป็นที่ตั้งบ้านรับรองของมหาวิทยาลัยพายัพ และศูนย์ปฏิบัติการจัดการบริหารโรงแรม ของสาขาวิชาการจัดการบริหารการโรงแรมและการท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยพายัพ มีดังนี้

1. เพื่ออบรมและให้การศึกษาระดับอุดมศึกษาในแขนงต่าง ๆ แก่บุคคลทั่วไป
2. เพื่อเป็นการฝึกและเตรียมชนชั้นผู้นำให้กับประเทศ
3. เพื่อเป็นแหล่งสร้างค่านิยม จริยธรรม และทัศนคติอันดีงาม คือสร้างและพัฒนาบุคคลให้พร้อมซึ่งวุฒิภาวะ
4. เพื่อเป็นแหล่งค้นคว้าและส่งเสริมวิชาการ
5. เพื่อเป็นแหล่งบริการสังคม

การจัดการศึกษาในปัจจุบัน มหาวิทยาลัยพายัพมี 6 คณะวิชา คือ

1. คณะมนุษยศาสตร์ มี 5 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาภาษาไทย สาขาวิชาภาษาอังกฤษ สาขาวิชาดุริยางศิลป์ สาขาวิชาประวัติศาสตร์ สาขาวิชาปรัชญา และศาสนา
2. คณะสังคมศาสตร์ มี 2 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา สาขาวิชาจิตวิทยา
3. คณะบริหารธุรกิจ มี 5 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการบริหารงานบุคคล สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาการเลขานุการ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการบริหารการโรงแรมและการท่องเที่ยว

4. คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค ได้แก่ หลักสูตรวิทยาศาสตร์สาขาการพยาบาลและผดุงครรภ์

5. คณะวิทยาศาสตร์ มี 1 สาขาวิชา กับ 1 ภาควิชา ได้แก่ สาขาวิชาคณิตศาสตร์ และภาควิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน

6. คณะศาสนศาสตร์แมคกิลวารี มี 2 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาคริสเตียนบริการ สาขาวิชาศาสนศาสตร์

ฐานะการเงินของมหาวิทยาลัยพายัพขณะขอเปลี่ยนแปลงสถาบัน (ณ วันที่ 30 เมษายน 2526) มีทรัพย์สินทั้งสิ้น 41,028,500 บาท และทรัพย์สินที่เชตแม่ค่าอีก 66,048,500 บาท

จำนวนอาจารย์ ปีการศึกษา 2527 มีอาจารย์ประจำทั้งสิ้น 199 คน โดยมีวุฒิการศึกษา ดังนี้ วุฒิปริญญาเอก 9 คน วุฒิปริญญาโท 75 คน (กำลังศึกษาในระดับปริญญาเอก 7 คน) และวุฒิปริญญาตรี 115 คน (กำลังศึกษาในระดับปริญญาโท 17 คน)

นักศึกษาในปีการศึกษา 2527 มีนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา ทั้งสิ้น 2,222 คน เป็นนักศึกษาชาย 625 คน และเป็นนักศึกษาหญิง 1,597 คน โดยมีอัตราเฉลี่ยอาจารย์ประจำต่อนักศึกษา 1: 11

มีเจ้าหน้าที่พนักงาน จำนวนทั้งสิ้น 153 คน เป็นชาย 65 คน และหญิง 88 คน

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

เดิมชื่อว่า "วิทยาลัยไทยเทคนิค" เปลี่ยนชื่อเป็น "วิทยาลัยกรุงเทพ" เมื่อปี พ.ศ.2508 และเปลี่ยนแปลงเป็น "มหาวิทยาลัยกรุงเทพ" เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2527 มีประวัติความเป็นมาโดยสรุปดังนี้ (เจริญ คันธวงศ์, สัมภาษณ์)

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ เดิมชื่อ "วิทยาลัยไทยเทคนิค" ก่อตั้งเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ.2505 โดย ม.ล.ปิ่น มาลากุล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานวางศิลาฤกษ์ ต่อมาเปลี่ยนเป็น "วิทยาลัยกรุงเทพ" เมื่อ ปี พ.ศ. 2508 เหตุผลที่ก่อตั้งเพราะคุณสุรศักดิ์ โอสถานุเคราะห์ เจ้าของบริษัทโอสสสภาเด็กเชียงใหม่ ได้ตระหนักถึงปัญหาการศึกษาของชาติ 2 ประการ คือ ประการแรกนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษา

ตอนปลายไม่มีที่เรียนต่อในสถาบันอุดมศึกษา ทำให้บางคนหันไปศึกษาต่อต่างประเทศ เสียเงินตราไปเป็นจำนวนมาก อีกประการหนึ่งเห็นว่าควรมีนักธุรกิจที่ดีไว้บริหารกิจการของประเทศไทย เพื่อแก้ไขปัญหาขาดดุลย์ทางเศรษฐกิจ ประกอบกับระยะเวลานั้น มีนักการศึกษาที่จบจากต่างประเทศมีความคิดจะตั้งวิทยาลัยเอกชนเหมือนในต่างประเทศ วิทยาลัยกรุงเทพจึงเกิดขึ้น โดยรวมแนวความคิดที่สอนภาคปฏิบัติทางธุรกิจและการสอนภาคทฤษฎีในมหาวิทยาลัยของรัฐมาสร้างเป็นหลักสูตร

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ เมื่อเริ่มตั้งเป็นวิทยาลัยนั้น ได้เปิดรับนักเรียนรุ่นแรก เมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2506 ด้วยภาระหนักบริหารการศึกษาที่มีความสามารถมาบริหารกิจการของวิทยาลัย ระยะแรกมีปัญหาเพราะรัฐบาลยังไม่มียกย่องให้เอกชนจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ทำให้ต้องอาศัยหลักสูตรพลศึกษาไปพลางก่อน เมื่อปัญหาทั้งหลายคลี่คลายลงจึงขอเปิดเป็นวิทยาลัย และเจริญก้าวหน้าเป็นลำดับจนได้รับการเปลี่ยนแปลงเป็นมหาวิทยาลัย อยู่ภายใต้การสนับสนุนของ "มูลนิธิมหาวิทยาลัยกรุงเทพ" มีวัตถุประสงค์สำคัญในการเป็นสถานับการศึกษาของเอกชนที่ดำเนินการสอนหลักสูตรปริญญา เพื่อช่วยพัฒนากำลังคนให้ถึงพร้อมด้วยวิชาการและความรอบรู้ในอันที่จะสร้างสรรค์ประเทศให้เจริญก้าวหน้าเช่นอารยประเทศทั้งหลาย

สถานที่ตั้งของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ตั้งอยู่ ณ เลขที่ 40/4 ถนนพระราม 4 เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร ในที่ดินกรรมสิทธิ์ของมหาวิทยาลัย จำนวน 5 ไร่ 1 งาน 34 ตารางวา และที่ดินบริเวณรังสิตจำนวน 252 ไร่ 1 งาน 1 $\frac{1}{2}$ ตารางวา นอกจากนี้ยังมีที่ดินที่เช่าเพื่อใช้ในกิจการของมหาวิทยาลัย จำนวน 12 ไร่ 1 งาน 52 ตารางวา

วัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ มีดังนี้

1. เป็นสถานับการศึกษาวิชาชีพชั้นสูง เพื่อฝึกอบรมเยาวชนให้เตรียมตัวออกไปประกอบอาชีพในภาคหน้าได้อย่างภาคภูมิใจ เชื่อมั่นตนเองและสามารถที่จะปรับตนเองให้เข้ากับสภาพแวดล้อมได้
2. เป็นสถานับการศึกษาแก่เยาวชนและมวลมนุษย ในด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ เพื่อให้เกิดความรอบรู้อย่างกว้างขวางในวิทยาการต่าง ๆ ทั้งหลายที่ค้นพบใหม่ ๆ ในภายหน้า

3. เป็นสถาบันการค้นคว้าและวิจัยด้านวิทยาการ เพื่อก่อประโยชน์แก่ประเทศชาติและมวลมนุษย

4. เป็นสถาบันที่จะปลูกฝังและถ่ายทอดวัฒนธรรมและความจริงแก่เยาวชนและมวลมนุษยให้รู้จักยกย่องคุณค่าของวัฒนธรรมในสังคม

การจัดการศึกษาในปัจจุบัน มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มีระดับปริญญาโทสาขาบริหารธุรกิจ และระดับปริญญาตรี 5 คณะวิชา คือ (มหาวิทยาลัยกรุงเทพ 2528: 17-18)

1. คณะบัญชี
2. คณะบริหารธุรกิจ มี 5 ภาควิชา ได้แก่ ภาควิชาการตลาด ภาควิชาการบริหารงานบุคคล ภาควิชาการเงิน ภาควิชาการจัดการและภาควิชาการเลขานุการ
3. คณะนิเทศศาสตร์ มี 3 ภาควิชา ได้แก่ ภาควิชาวารสารศาสตร์ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์และภาควิชาการโฆษณา
4. คณะมนุษยศาสตร์
5. คณะนิติศาสตร์ (เปิดสอนเฉพาะภาคค่ำ)

ฐานะทางการเงินของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ มีรายละเอียดเกี่ยวกับกองทุนต่าง ๆ เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2527 ดังนี้

1. กองทุนทั่วไป 4,339,945.90 บาท
  2. กองทุนทรัพย์สินถาวร 52,570,933.50 บาท
  3. กองทุนวิจัยและห้องสมุด 1,710,970.07 บาท
  4. กองทุนสงเคราะห์ 3,023,487.66 บาท
- รวมทั้งสิ้น 61,645,336.68 บาท

จำนวนนักศึกษา ปีการศึกษา 2527 มีจำนวน 7,345 คน คณาจารย์ประจำและพิเศษประมาณ 400 ท่าน (มหาวิทยาลัยกรุงเทพ 2528: 12)

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

เริ่มจากโรงเรียนราษฎร์ เมื่อปี พ.ศ. 2511 ต่อมาในฐานะเป็นสถาบัน วิทยาลัย และเป็นมหาวิทยาลัยเมื่อวันที่ 24 ตุลาคม พ.ศ. 2527 รับมอบใบอนุญาตเป็นทางการเมื่อวันที่ 25 ตุลาคม พ.ศ. 2527 โดยมีประวัติดังนี้ (ไสว สุทธิพิทักษ์, สัมภาษณ์)

มหาวิทยาลัยนี้เกิดขึ้นเพราะความต้องการของสังคมในการผลิตบุคคลที่มีความรู้

และความชำนาญทางการค้าให้กับสังคมไทย โดยถือปณิธานของหอการค้าไทยในอดีต คือ
 ประชญา "นักธุรกิจเป็นผู้สร้างชาติ" มินพรรัตน์ (แก้ว 9 ดวง) เป็นหลักจัดการศึกษา
 เน้นคุณธรรมและคุณวุฒิ ซึ่งหลักแก้ว 9 ดวง มีดังนี้

ดวงที่ 1 ภาษาดี เน้นภาษาอังกฤษธุรกิจ เพราะเป็นภาษากลางที่ใช้เป็น
 สากล โดยต้องมีความรู้ดีเช่นเดียวกับภาษาไทย

ดวงที่ 2 มีความรู้ดี หมายถึงความรู้ด้านธุรกิจต้องดีและกว้างขวาง

ดวงที่ 3 มีความสามารถในการใช้ความรู้ ให้เกิดประโยชน์ได้จริง

ดวงที่ 4 มีความคิดก้าวหน้า หรือมีความคิดสร้างสรรค์ ความคิดริเริ่ม.

ดวงที่ 5 มีความขยันอดทน เอาใจใส่งาน

ดวงที่ 6 มีมารยาทอันดีงามและซื่อสัตย์

ดวงที่ 7 มีความรับผิดชอบในหน้าที่

ดวงที่ 8 รู้จักใช้โอกาสที่เหมาะสม

ดวงที่ 9 เป็นผู้มึประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่

หลักแก้ว 9 ประการ ได้ครอบคลุมภารกิจของอุดมศึกษาไว้อย่างครบถ้วน
 กล่าวคือ มุ่งให้เกิดความรู้ มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีการค้นคว้าวิจัย และทำนุบำรุง
 ศิลปวัฒนธรรมของชาติไปพร้อม ๆ กันด้วย

สำหรับพัฒนาการของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ตั้งแต่เริ่มเป็นโรงเรียนจนถึง
 เป็นมหาวิทยาลัย มีลำดับสำคัญดังนี้ (อติศัย กอวัฒนา 2527: 20-22)

1 พฤษภาคม 2511 ได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการ ตาม พ.ร.บ.
 โรงเรียนราษฎร์เป็น "โรงเรียนธุรกิจบัณฑิตย์" เปิดสอน 2 ระดับ คือ ระดับอุดมศึกษา
 และระดับอาชีวศึกษา หลักสูตร 3 ปี วันที่ 30 พฤษภาคม 2511 ยกฐานะเป็นสถาบัน

28 พฤษภาคม 2513 ได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
 เป็นวิทยาลัยเอกชนตาม พ.ร.บ. วิทยาลัยเอกชน พ.ศ. 2512 เปิดสอนระดับอุดมศึกษา
 ในคณะบริหารธุรกิจสาขาวิชาบริหารธุรกิจและพาณิชย์ สาขาวิชาการตลาด และสาขา
 วิชาการเงินและการธนาคาร หลักสูตร 3 ปี

2 กุมภาพันธ์ 2514 คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้วิทยาลัยเอกชนเปิดสอนหลักสูตร

4 ปี เพื่อให้นักศึกษาได้รับปริญญาตรีได้ วิทยาลัยจึงได้ขออนุญาตเปิดสอนเป็น 2 คณะ คือ คณะวิชาบริหารธุรกิจ มีสาขาวิชาการบริหารงานบุคคล สาขาวิชาการเงิน สาขาวิชาการตลาดและสาขาวิชาการบัญชี คณะนิติศาสตร์ มีสาขาวิชานิติศาสตร์ และสาขาวิชา เศรษฐศาสตร์

1 กรกฎาคม 2523 วิทยาลัยได้ขยายการบริการการศึกษาไปยัง วิทยาการ 2 ประชาชน โดยให้นักศึกษาชั้นปีที่ 1-2 ทุกสาขาวิชา ใช้เป็นสถานที่ศึกษาและได้รวมนักศึกษาภาคปกติทุกชั้นปีมาศึกษาที่วิทยาการ 2 ในปีการศึกษา 2528

25 ตุลาคม 2527 รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยมอบใบอนุญาตและข้อกำหนดเพื่อเปลี่ยนประเภทวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตเป็นมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

15 กรกฎาคม 2528 เปิดสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต โดยเปิดสอนภาคค่ำ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่บุคคลที่ทำงานอยู่แล้ว และในโอกาสเดียวกันนี้ได้ยกฐานะภาควิชาอิสระภาษาอังกฤษ เป็นคณะมนุษยศาสตร์ เปิดสอนสาขาวิชาภาษาจีนและภาษาญี่ปุ่น

สถานที่ตั้งของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

วิทยาการ 1 เลขที่ 73 ถนนพระราม 6 แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร วิทยาการ 2 เลขที่ 110/1-4 ถนนประชาชื่น ริมฝั่งคลองประปา บางเขน กรุงเทพมหานคร บริเวณเนื้อที่ 40 ไร่

วัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

คือหลัก "นักธุรกิจเป็นผู้สร้างชาติ" จึงผลิตบัณฑิตให้เป็นนักธุรกิจที่มีความรู้ความสามารถออกไปรับใช้สังคมและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งเสริมสร้างบัณฑิตมีความรับผิดชอบต่อสังคมและหน้าที่การงานของตน

การจัดการศึกษาในปัจจุบัน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตมี 5 คณะวิชา คือ

1. คณะบริหารธุรกิจ มี 3 ภาควิชา ได้แก่ ภาควิชาการบริหารงานบุคคล ภาควิชาการเงิน และภาควิชาการตลาด
2. คณะการบัญชี
3. คณะเศรษฐศาสตร์

4. คณะนิติศาสตร์

5. คณะมนุษยศาสตร์

นอกจากนี้ยังจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา และเปิดการสอนปริญญาโทสาขาบริหารธุรกิจ เมื่อปี พ.ศ.2528

ฐานะทางการเงินของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ มีทุนเมื่อเปลี่ยนประเภทเป็น มหาวิทยาลัย ณ วันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2526 ดังนี้

1. กองทุนทั่วไป 11,784,721.15 บาท
  2. กองทุนทรัพย์สินถาวร 23,668,415.40 บาท
  3. กองทุนวิจัยและห้องสมุด 4,177,609.82 บาท
  4. กองทุนสงเคราะห์ 855,627.65 บาท
- รวมมีทุนทั้งสิ้น 40,468,374.02 บาท

จำนวนนักศึกษา ปีการศึกษา 2527 รวมภาคปกติและภาคค่ำ ประมาณ 7,000 คน อาจารย์ประจำระดับปริญญาเอก 13 คน ระดับปริญญาโท 69 คน ระดับปริญญาตรี 69 คน อาจารย์พิเศษระดับปริญญาเอก 23 คน ระดับปริญญาโท 94 คน ระดับปริญญาตรี 25 คน รวมอาจารย์ประจำและอาจารย์พิเศษ มีจำนวน 294 คน

มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

ได้จัดตั้งเป็นสถาบันการศึกษาครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ.2483 และเปลี่ยนประเภทเป็นมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม พ.ศ.2527 โดยรับมอบใบอนุญาตเป็นทางการเมื่อวันที่ 25 ตุลาคม พ.ศ.2527 มีประวัติความเป็นมาดังนี้ (มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย 2528: 1-2)

มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ได้ตั้งขึ้นเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ.2483 ณ สำนักงานของหอการค้าไทย ซึ่งในขณะนั้นตั้งอยู่ ณ ตึกพาณิชย์ภัณฑ์ ถนนศรีอยุธยา สยามเสื่อป่า ซึ่งในปัจจุบันเป็นที่ตั้งสำนักงานสหกรณ์พัฒนา จำกัด โดยใช้ชื่อว่า "วิทยาลัยการค้า" ในครั้งแรกวิทยาลัยการค้ารับผู้เรียนจบชั้นมัธยมปีที่ 6 และมีหลักสูตรการศึกษา 6 เดือน และ 2 ปี มีนักศึกษาประมาณ 300 คน

เมื่อเปิดสอนมาได้ 1 ปี ก็เกิดสงครามมหาเอเชียบูรพา เป็นเหตุให้วิทยาลัย

การค้าต้องปิดเพราะรัฐบาลต้องการใช้สถานที่นั้นเป็นที่ตั้งสำนักงานประสานงานระหว่างไทยกับญี่ปุ่น

วิทยาลัยการค้าปิดไปประมาณ 22 ปี แต่กรรมการของหอการค้าไทยทุกสมัยได้พยายามเป็นลำดับที่จะสร้างวิทยาลัยการค้าขึ้นใหม่ จนในปี พ.ศ. 2506 คณะกรรมการหอการค้าไทยซึ่งมีนายบรรเจิด ชลวิจารณ์ เป็นประธาน และนายวิรัช พึ่งสุนทร เป็นประธานอนุกรรมการ ก็ประสบผลสำเร็จในการเปิดวิทยาลัยใหม่ โดยชื่อว่า "วิทยาลัยการพาณิชย์" ตั้ง ณ ที่ทำการของหอการค้าไทย เลขที่ 150 ถนนราชบพิธ กรุงเทพมหานคร

ในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2507 หอการค้าไทยได้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการหอการค้าไทย และคณะกรรมการหอการค้าไทยในปีนั้นได้แต่งตั้งให้ นายไสว สุทธิพิทักษ์ กรรมการหอการค้าไทย เป็นประธานอนุกรรมการวิทยาลัยการพาณิชย์ แทน นายวิรัช พึ่งสุนทร ซึ่งพ้นตำแหน่งไปตามวาระเพราะผลของการเลือกตั้ง ตามข้อบังคับของหอการค้าไทย

ครั้นถึง เดือนมีนาคม 2508 อันเป็นการออกตามวาระของคณะกรรมการหอการค้าไทย นายสุรียน ไรวา ได้รับเลือกเป็นประธานหอการค้าไทย สืบต่อจากคณะกรรมการชุดก่อน โดยที่ได้ตระหนักในความสำคัญของวิทยาลัยการพาณิชย์ ประธานหอการค้าไทยจึงเข้ารับตำแหน่งประธานกรรมการบริหารวิทยาลัยการพาณิชย์เสียเอง กิจการต่าง ๆ ได้รุดหน้าไปเป็นอันมาก

หลักสูตรการศึกษาของวิทยาลัยการพาณิชย์ ได้กำหนดการศึกษาที่จะต้องเรียนเต็มตามหลักสูตรรวม 8 ภาคการศึกษา แบ่งการศึกษาออกเป็นปีการศึกษาละ 2 ภาค ๆ ละ 16 สัปดาห์ หลักสูตรการศึกษา 4 ปีนี้ได้กำหนดไว้ในระดับเดียวกับหลักสูตรชั้นปริญญาตรีในประเทศไทย และในสหรัฐอเมริกา ในสาขาพาณิชย์ศาสตร์ การศึกษาของวิทยาลัยการพาณิชย์ได้แยกออกเป็น 4 แผนกวิชา คือ

1. แผนกวิชาบริหารธุรกิจ ซึ่งมี 3 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาบริหารทั่วไป สาขาวิชาการค้าระหว่างประเทศ และสาขาวิชาเลขานุการ
2. แผนกวิชาการเงินและการธนาคาร
3. แผนกวิชาการบิน

4. แผนกวิชาการตลาดและการขนส่ง

ต่อมาในปี พ.ศ. 2516 ได้เปลี่ยนชื่อจาก "วิทยาลัยการพาณิชย์" เป็น "วิทยาลัยการค้า" ตามเดิม ในปี พ.ศ. 2517 วิทยาลัยการค้าได้ย้ายมาอยู่ ณ ที่แห่งใหม่บริเวณ หลังวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) เลขที่ 126/1 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงดินแดง เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร

วันที่ 2 ตุลาคม 2527 ทบวงมหาวิทยาลัยได้อนุมัติในหลักการให้ยกฐานะวิทยาลัยการค้าเป็นมหาวิทยาลัย โดยใช้ชื่อว่า "มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย" และได้รับมอบใบอนุญาตการเปลี่ยนแปลงประเภทสถาบันอย่างเป็นทางการเมื่อ วันที่ 25 ตุลาคม 2527

ที่ตั้งของมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

ตั้งอยู่เลขที่ 126/1 ดิถักษวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร ในที่ดินกรรมสิทธิ์ของมหาวิทยาลัย จำนวนเนื้อที่ 19 ไร่ 2 งาน 52 ตารางวา

วัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มีดังนี้ (มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย 2528: 3)

1. จัดการศึกษาในชั้นปริญญาบัณฑิตให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนโยบาย การพัฒนาการศึกษาโดยส่วนรวมของชาติ โดยคำนึงถึงความพร้อม เอกลักษณะ ศักยภาพ ของมหาวิทยาลัย ตลอดจนความต้องการกำลังคนของสังคม.
2. มุ่งให้มหาวิทยาลัยสามารถปฏิบัติการกิจหลักให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ทั้งมาตรฐาน การผลิตบัณฑิต การค้นคว้าวิจัย การบริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลป และวัฒนธรรมของชาติ
3. ส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าใจในความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ และให้ผู้ที่สำเร็จการศึกษามีความสามารถในระดับนักบริหาร ตลอดจนมีคุณธรรมที่มีใช้มุ่ง แต่ผลประโยชน์ส่วนตัวเป็นที่ตั้ง
4. ส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักใช้ความคิดในการวิเคราะห์และประยุกต์วิชาการ ให้สอดคล้องกับสภาวะความเป็นจริงและปัญหาทางธุรกิจ ตลอดจนปัญหาสังคมชาติเป็นส่วน รวม

5. ปรับปรุงโครงสร้างระบบบริหาร และการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อยกระดับมาตรฐานและคุณภาพของการจัดการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

การจัดการศึกษาในปัจจุบัน มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มี 5 คณะวิชา ดังนี้

1. คณะบริหารธุรกิจ มี 8 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาบริหารงานบุคคล สาขาวิชาการบริหารการเงิน สาขาวิชาการบริหารธุรกิจระหว่างประเทศ สาขาวิชาการบริหารการตลาด สาขาวิชาการเลขานุการ สาขาวิชาการบริหารทั่วไป สาขาวิชาการบริหารงานอุตสาหกรรม และสาขาวิชาการดำเนินงานโรงแรม
2. คณะบัญชี มี 3 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการเงิน สาขาวิชาบัญชีต้นทุน และสาขาวิชาการสอบบัญชี
3. คณะเศรษฐศาสตร์ มี 3 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการเงินการธนาคาร สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ และสาขาวิชาทฤษฎีเศรษฐศาสตร์
4. คณะมนุษยศาสตร์ มี 4 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ สาขาวิชาวรรณคดีอังกฤษ สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น และสาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร
5. คณะวิทยาศาสตร์ มี 3 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาคณิตศาสตร์ สาขาวิชาสถิติประยุกต์ และสาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์

ฐานะทางการเงินของมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ตามงบดุล ณ วันที่ 31 พฤษภาคม 2527 มีดังนี้

1. กองทุนทั่วไป 12,643,014.81 บาท
  2. กองทุนทรัพย์สินถาวร 30,852,768.43 บาท
  3. กองทุนวิจัยและห้องสมุด 1,277,074.23 บาท
  4. กองทุนสงเคราะห์ 2,335,962.62 บาท
- รวมทั้งสิ้นจำนวน 47,108,820.09 บาท

จำนวนนักศึกษา ปีการศึกษา 2527 มีนักศึกษารวม 6,506 คน เป็นนักศึกษาภาคปกติ 5,699 คน และนักศึกษาภาคค่ำ 807 คน ในปีการศึกษา 2528 มหาวิทยาลัยหอการค้าไทยจะรับนักศึกษาภาคปกติ 1,950 คน นักศึกษาภาคค่ำ 500 คน รวม 2,450 คน บุคลากรมีอาจารย์ประจำ 208 คน อาจารย์พิเศษทุกภาคการศึกษา 215 คน และเจ้าหน้าที่ 181 คน

เรื่องที่ 2 วรรณกรรมและงานวิจัยในประเทศไทย

เป็นการรวบรวมผลงานทางวิชาการในทุกลักษณะอันได้แก่ ตำรา บทความ วิทยานิพนธ์ และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย โดยมีสาระสำคัญในเนื้อหา 2 ประการ คือ ลักษณะของอุดมศึกษาไทย และผลงานทางวิชาการที่เกี่ยวกับเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยเอกชน

สาระสำคัญเกี่ยวกับลักษณะของอุดมศึกษาไทย

เหตุผลที่น่าเสนอสาระสำคัญเกี่ยวกับลักษณะของอุดมศึกษาไทย เพราะมหาวิทยาลัยเอกชน เป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนประเภทหนึ่งตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2522 มาตรา 9 (ราชกิจจานุเบกษา 2522: 4) ดังนั้นการที่รับทราบถึงสาระสำคัญของอุดมศึกษาไทย ย่อมสร้างความสัมพันธ์ต่อการเข้าใจเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยเอกชนได้อย่างชัดเจน สำหรับผลงานทางวิชาการที่ให้เนื้อหาเกี่ยวกับสาระสำคัญของอุดมศึกษาไทยโดยตรงมีดังนี้

กำแหง พลากร (2512: 1-4) การอุดมศึกษา หมายถึงสถาบันซึ่งมีหน้าที่ ทำการสอนและวิจัยวิชาการของวิชาชีพชั้นสูง เพื่อผลิตกำลังคนให้ได้ปริมาณและคุณภาพ ตามความต้องการของเศรษฐกิจและสังคม แต่วิทยาลัยและมหาวิทยาลัยต่างกัน คือวิทยาลัยมีสาขาวิชาที่เปิดสอนน้อยกว่ามหาวิทยาลัย ดังนั้นการเปิดวิทยาลัยเอกชนขึ้นจะเป็นทางหนึ่งที่จะช่วยเหลือในด้านผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพเพิ่มขึ้น เพราะคุณภาพของพลเมืองก็คือมาตรฐานการศึกษา และทำให้เด็กมีที่เรียนมากขึ้น

วิจิตร ศรีสอาน (2518: 1) ให้ความหมายว่า การอุดมศึกษาเป็นการศึกษาระดับที่สาม (Tertiary Education) คือ เป็นระดับที่จัดหลังจากมัธยมศึกษา (Post Secondary Education) ขอบข่ายของการอุดมศึกษาอาจแบ่งออกเป็น 3 ระดับด้วยกัน คือ ระดับแรกเป็นระดับที่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ได้แก่ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และอนุปริญญา ระดับที่สอง คือ ระดับปริญญาตรี และระดับที่สาม คือ ระดับสูงกว่าปริญญาตรี ซึ่งเรียกว่า ระดับบัณฑิตศึกษา

ทรวงมหาวิทยาลัย (2522: 7-8) ได้จำแนกการอุดมศึกษาไว้ 2 ลักษณะ คือ จำแนกการอุดมศึกษาเป็นสถาบันในรูปของสายการบังคับบัญชา แบ่งเป็น 3 ประเภท

ได้แก่

1. มหาวิทยาลัย สถาบัน และวิทยาลัยเอกชน ในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
2. วิทยาลัยวิชาชีพ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ
3. สถาบันวิชาชีพเฉพาะสังกัดกระทรวง และหน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐบาล

ได้แก่ วิทยาลัยพยาบาล วิทยาลัยสงฆ์ วิทยาลัยทหาร และตำรวจ รวมถึงสถาบันการศึกษานานาชาติ (สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย หรือ เอ.ไอ.ที.)

แต่ถ้าพิจารณาตามความมุ่งหมายของระบบอุดมศึกษาจากแหล่งควบคุมและแหล่งที่มาของการสนับสนุนด้านการเงินแล้ว การวิเคราะห์นี้จะแบ่งสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. มหาวิทยาลัย
2. วิทยาลัยเอกชน (ปัจจุบันเพิ่ม สถาบันและมหาวิทยาลัยเอกชน)
3. วิทยาลัยของรัฐและสถาบันวิชาชีพเฉพาะของรัฐ
4. สถาบันวิชาชีพเฉพาะของเอกชน

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2523: 3) สรุปความคิดเกี่ยวกับอุดมศึกษา คือ การศึกษาระดับสูงซึ่งจัดให้กับผู้เรียนที่มีประสบการณ์ วุฒิภาวะสูง และผ่านการศึกษาระดับมัธยมศึกษามาแล้ว

ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ (2524: 1) ให้ความหมายว่า การอุดมศึกษาก็เช่นเดียวกับการประถมศึกษาและการมัธยมศึกษา คือ เป็นการศึกษาแบบหนึ่งซึ่งจัดให้แก่คนวัยที่กำลังจะเป็นผู้ใหญ่หรือเป็นผู้ใหญ่แล้ว ในขณะที่ประถมศึกษานั้นเป็นการศึกษาสำหรับเด็กเล็กและมัธยมศึกษาเป็นการศึกษาสำหรับเด็กวัยรุ่น โดยเหตุนี้จึงมักจะมีผู้เรียกการศึกษาระดับอุดมศึกษาว่า การศึกษาระดับที่สาม (Tertiary Education) หรือการศึกษาระดับหลังมัธยมศึกษา (Post-Secondary Education) เพราะเป็นการศึกษาที่ต่อจากระดับมัธยม

สมหมาย จันทรเรือง (2527: 3) ให้ความหมายว่า อุดมศึกษาย่อมหมายถึง การศึกษาระดับที่สาม (Tertiary Education) อันเป็นการศึกษาที่จัดหลังจากมัธยมศึกษา (Post Secondary Education) โดยการอุดมศึกษาของประเทศไทย มีขอบข่ายแบ่งออกได้ 3 ลักษณะ คือ

1. การศึกษาค่ากว่าปริญญาตรี ได้แก่ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงและอนุปริญญา ที่ใช้เวลาศึกษาประมาณ 2-3 ปี หลังจากมัธยมศึกษา
2. การศึกษาปริญญาตรี ที่ใช้เวลาศึกษาประมาณ 4-5 ปี หลังจากมัธยมศึกษา
3. การศึกษาที่สูงกว่าปริญญาตรีหรือเรียกว่า บัณฑิตศึกษา ซึ่งรับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรีหรือเทียบเท่า เข้าศึกษาเพื่อนำไปสู่ปริญญาโทและปริญญาเอกต่อไป

แต่เดิมรัฐเท่านั้นเป็นผู้จัดการอุดมศึกษาของประเทศไทย จนกระทั่งมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชนฉบับแรก เมื่อปี พ.ศ. 2512 เอกชนจึงได้มีส่วนจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษานี้ด้วย ปัจจุบันการอุดมศึกษากำลังขยายบทบาทออกไปอย่างกว้างขวาง ทั้งภาครัฐบาลและเอกชน เช่น มีการตั้งมหาวิทยาลัยเปิดที่ใช้สื่อการสอนทางไกล มีการอนุมัติให้จัดตั้งมหาวิทยาลัยเอกชนขึ้นหลายแห่ง รวมถึงแนวโน้มในการขอตั้งมหาวิทยาลัยของรัฐตามภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศ

ผลงานทางวิชาการที่เกี่ยวกับเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยเอกชน

นิพนธ์ คันธเสวี (2512: 25-36) ได้กล่าวถึงหน้าที่ของมหาวิทยาลัยในด้านต่าง ๆ คือ

1. คำรกรักษา ภายทอด และจรรโลงวัฒนธรรม
2. การพัฒนาทุก ๆ ด้านของบุคลิกภาพ
  - ก. บุคลิกภาพด้านอาชีพ
  - ข. บุคลิกภาพทางสังคม
  - ค. บุคลิกภาพจิตใจและค่านิยม
  - ง. บุคลิกภาพด้านอารมณ์
3. การปลูกฝังความรู้สึกรับผิดชอบทางสังคมตามแบบประชาธิปไตย สังคมที่จะเจริญก้าวหน้าตามแนวคิดประชาธิปไตยต้องอาศัยการกระทำหน้าที่อย่างสมบูรณ์ทางสังคมของมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยควรเป็นมโนธรรมของสังคม เป็นตัวชี้ชะตาและอนาคตของประเทศ

ป้วย อึ้งภากรณ์ (2514: 1-11) กล่าวถึงหน้าที่ความรับผิดชอบของอุดมศึกษา 3 ประการ คือ สอนนิสิตให้มีความรู้ วิจัยศิลปวิทยา และอ่านวยประโยชน์ต่อสังคม ซึ่งแต่

ละประการต้องมีปัจจัยพร้อมเพื่อส่งเสริม เช่น ครูอาจารย์ ทัศนคติของนักเรียน หลักสูตร วิธีสอน อุปกรณ์ และระบบบริหาร ซึ่งแต่ละปัจจัยจะต้องมีประสิทธิภาพส่งเสริมซึ่งกัน และกัน โดยเฉพาะรูปแบบการบริหารที่เหมาะสม คล่องตัว มีการวิจัยที่มีประโยชน์เพื่อ สนับสนุนการสอน กับส่งเสริมศิลปวิทยาให้ก้าวหน้าอีกอย่างหนึ่ง สำหรับการอำนวยการประ- โยชน์ต่อสังคม ดังที่ประเทศต่าง ๆ ได้ทำประโยชน์ทางด้านนี้มาแล้ว ประเทศไทยก็มี กำลังเพียงพอที่จะทำได้เช่นเดียวกัน หรืออาจจะเปิดหลักสูตรการอบรมวิชาชีพบางชนิด ได้ในภาคค่ำ นอกเหนือจากการสนับสนุนให้มหาวิทยาลัยเอกชน ซึ่งทั้งหมดควรจะเปิดสอน ในสาขาที่คำนึงถึงความต้องการกำลังคนในสาขาต่าง ๆ ที่มีความต้องการสูงและป้องกัน มิให้ผลิตบัณฑิตที่จะทำให้เกิดภาวะว่างงานในภาคหลัง

ลีปพนนท์ เกตุทัต (2514: 28-29) มหาวิทยาลัยจะต้องเป็นสถาบันที่เสาะแสวงหาความรู้และถ่ายทอดปัญญาคำสอนที่สัมพันธ์กับสังคมและธรรมชาติแวดล้อมให้แก่ สังคม โดยยึดอุดมคติความเป็นเลิศทางวิชาการและในขณะเดียวกันมีแนวที่สอดคล้องกับแผน พัฒนาสังคมนั้น ๆ นอกจากนี้มหาวิทยาลัยจะต้องจรโลงวัฒนธรรมของประเทศ ในทัศนะ ดังกล่าวมหาวิทยาลัยจะต้องส่งเสริมให้นักศึกษาเป็นทั้งปัจเจกบุคคลที่มีเอกลักษณ์ของตน และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม มหาวิทยาลัยควรจะเป็นผู้นำสังคมให้เข้าซึ่งในมรดกทาง วัฒนธรรมศิลปวิทยาการ ที่ได้ถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ ให้สังคมได้เจริญในทางปัญญาที่ จะเข้าใจในความผสมกลมกลืนกันระหว่างมนุษย์และธรรมชาติแวดล้อม

เพื่อที่จะสนองคติข้างต้น มหาวิทยาลัยจะต้องทำหน้าที่ 4 ประการ โดยยึด อุดมคติความเป็นเลิศทางวิชาการ คือ

1. ให้การศึกษาวิชาชีพชั้นสูง ที่จะทำให้นักศึกษาได้ยึดไปประกอบสัมมาชีพ ในการผลิตนักศึกษาในวิชาชีพต่าง ๆ มหาวิทยาลัยควรมีแผนที่สอดคล้องกับแผนพัฒนา ประเทศ
2. ให้การศึกษาในด้านวิทยาการมูลฐาน คือ มนุษยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศาสตร์ อันเป็นมรดกทางวัฒนธรรม ศิลปและวิทยาการ ที่จะทำให้นักศึกษาเป็น ผู้รอบรู้กว้างขวาง มหาวิทยาลัยจะต้องสนับสนุนให้นักศึกษาได้มีส่วนโดยตรงในการจัดและ กระทำกิจกรรมส่งเสริมและนอกหลักสูตร ที่จะทำให้นักศึกษาได้เข้าซึ่งในความรอบรู้อันนี้
3. ทำการวิจัย เสาะแสวงหาความรู้ใหม่ สร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้

การค้นคว้าใฝ่หาความจริง มุ่งให้นักศึกษาเป็นผู้มีความคิดวินิจฉัย มีความคิดสร้างสรรค์ และมีจินตนาการ

4. เป็นสถาบันที่จะถ่ายทอดความรู้และศิลปวัฒนธรรมไปยังชุมชน ดังนั้นมหาวิทยาลัยจะต้องทำหน้าที่ปลูกฝังความเป็นพลเมืองดีให้แก่บัณฑิตนักศึกษา เพื่อที่จะให้ถ่ายทอดไปยังประชาชน

หากมหาวิทยาลัยปฏิบัติหน้าที่เช่นนี้ได้ครบถ้วน บัณฑิตจะมีเป็นเพียงผู้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชา มาปฏิบัติโดยอาศัยวิชาการสมัยใหม่ แต่จะเป็นผู้มีวิชาชีพระดับสูง มีปัญญารอบรู้ถึงคุณค่าของมรดกในด้านวัฒนธรรม ศิลปวิทยาการ ที่ได้ถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ พร้อมทั้งเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ที่จะนำไปเป็นหลัก ให้รู้จักคิดวินิจฉัย ใฝ่หาความรู้ใหม่ และพร้อมที่จะเผชิญและนำสังคมในอนาคต

มหาวิทยาลัยจะเป็นชุมชนแห่งปัญญาความรู้ที่เกี่ยวกับธรรมชาติและสังคม พร้อมทั้งจะให้ความรู้และความคิดที่จะพัฒนาสังคมให้ปรับปรุงตนเองให้เจริญขึ้น ทั้งในทางปัญญา และในทางการจัดวิถีชีวิตใหม่บังจัญเหมาะสมกับสภาวะแวดล้อมทางธรรมชาติ

วิจิตร ศรีสอาน (2518: 10-11) การอุดมศึกษาในประเทศไทย โดยทั่วไป จะทำหน้าที่หรือภารกิจหลัก 4 ประการ คือ

1. การสอนวิชาการและวิชาชีพเพื่อสนองความต้องการกำลังคนของสังคม
2. การวิจัยค้นคว้าเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ
3. บริการทางวิชาการแก่สังคม
4. ถ่ายทอดวัฒนธรรมและปลูกฝังความเป็นพลเมืองดี

ประทีรพรรณ โทธีกระจำง (2521: 65-72) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทในด้านการสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการแก่สังคม และการถ่ายทอดรักษาศิลปวัฒนธรรมของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ผลการวิจัยปรากฏว่า

ในด้านการสอนนั้นอาจารย์ส่วนใหญ่ของวิทยาลัยเอกชนมีความเห็นต่อบทบาทที่คาดหวังในด้านการสอนสูง แต่มองเห็นว่าวิทยาลัยของตนยังดำเนินการกิจหรือบทบาทในด้านนี้อยู่เพียงระดับปานกลางเท่านั้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวิทยาลัยเอกชนส่วนใหญ่ยังมีสถานภาพในด้านการบริหารทั้งในแง่การบริหารบุคคลและการบริหารวิชาการไม่ดีนัก

โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านวิชาการนั้น วิทยาลัยเอกชนมักประสบปัญหาในการสรรหา
 ผู้สอนประจำและผู้สอนพิเศษที่มีคุณภาพและประสบการณ์สูง ส่วนสถานภาพในด้านการ
 เงินของวิทยาลัยเอกชนส่วนใหญ่ก็ยังไม่อยู่ในสภาพที่จะเอื้ออำนวยต่อการจัดหาอุปกรณ์
 และบริการทางการศึกษา อันเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งของการเรียนการสอนให้เพียง
 พอได้

ในด้านการวิจัย อาจารย์วิทยาลัยเอกชนส่วนใหญ่มีความต้องการในระดับสูงที่
 จะให้วิทยาลัยเอกชนของตนดำเนินการกิจหรือบทบาทในด้านการวิจัย แต่มองเห็นว่า
 วิทยาลัยของตนยังดำเนินการกิจในด้านนี้อยู่เพียงระดับปานกลางเท่านั้น ทั้งนี้อาจเป็น
 เพราะสถานภาพทางการเงินของวิทยาลัยไม่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินงานในด้านการ
 วิจัยได้อย่างจริงจัง หรือแม้แต่การผลิตตำราหรือเอกสารประกอบการเรียน นอกจากนี้
 อาจารย์ประจำของวิทยาลัยเอกชนต้องรับภาระในด้านการสอนหนักมาก จนอาจจะไม่มี
 เวลาเพียงพอที่จะคิดทำงานวิจัยหรือเขียนตำราหรือเอกสารประกอบการเรียนได้

ในด้านบทบาทการให้บริการทางวิชาการทางสังคม ซึ่งคาดว่าจะจะเป็นบทบาท
 ที่ได้รับความคาดหวังถึงในระดับสูงเช่นเดียวกับบทบาทอื่น ๆ แต่ปรากฏว่าอาจารย์ส่วน
 ใหญ่ของวิทยาลัยเอกชนให้ความสำคัญต่อบทบาทในด้านนี้อยู่ในระดับปานกลางเท่านั้นและ
 มองเห็นว่าบทบาทในด้านการบริการทางวิชาการแก่สังคมของวิทยาลัยเอกชนยังอยู่ใน
 ระดับต่ำ

ในด้านการถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม อาจารย์ส่วนใหญ่ของวิทยาลัยเอกชนให้
 ความสำคัญในระดับสูง แต่โดยความเห็นแล้ววิทยาลัยยังคงมีบทบาทอยู่ในระดับปานกลาง

พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2522 (ราชกิจจานุเบกษา
 2522: 4) มาตรา 8 สถาบันอุดมศึกษาเอกชนเป็นสถานศึกษาและวิจัย มีวัตถุประสงค์
 ในการให้การศึกษ่า ส่งเสริมวิทยาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน ทำการวิจัย ให้
 บริการทางวิชาการแก่สังคมและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ

อนันต์ ศรีโสภาก (2522: 375) ได้ทำวิจัยเชิงสำรวจเรื่อง "การวิเคราะห์
 จุดมุ่งหมายของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย" มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะหาองค์ประกอบที่
 สำคัญของจุดมุ่งหมาย มหาวิทยาลัยในประเทศไทย ทั้งที่เป็นปัจจุบันและที่คาดว่าจะ

เป็น โดยศึกษาข้อมูลจากความเห็นของกลุ่มตัวอย่างอันได้แก่ กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มอาจารย์ และกลุ่มนิสิต ที่สุ่มมาจากมหาวิทยาลัยทั่วประเทศ โดยใช้เทคนิค Stratified Random Sampling ใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของมหาวิทยาลัยที่แบ่งออกเป็นจุดมุ่งหมาย ด้านผลผลิต และจุดมุ่งหมายด้านกระบวนการผลิต เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ผลปรากฏว่าทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อจุดมุ่งหมายของมหาวิทยาลัยในปัจจุบัน แตกต่างจาก ทัศนคติที่ต้องการให้มหาวิทยาลัยมีจุดมุ่งหมายที่ควรจะเป็นอย่างมีนัยสำคัญ กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 มีทัศนคติสอดคล้องกันในการให้ลำดับความสำคัญแก่จุดมุ่งหมายในมหาวิทยาลัย นอกจากนี้ ยังพบว่ามืองค์ประกอบที่สำคัญของจุดมุ่งหมาย เรียงตามลำดับความสำคัญ ดังนี้

1. ความเป็นเลิศทางวิชาการ
2. การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม
3. สร้างบรรยากาศทางวิชาการ
4. มีเสรีภาพทางวิชาการ
5. มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง
6. มีความซาบซึ้งในศิลปวัฒนธรรม
7. มีความสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม
8. สร้างบรรยากาศในการริเริ่มกระทำสิ่งใหม่ ๆ

ประกอบ คูปรัตน์ (2523: 34-45) ความเห็นเกี่ยวกับการอุดมศึกษาไทยในช่วงทศวรรษต่อไป สังคมจะเป็นสภาพสังคมเปิด สภาพเศรษฐกิจและสังคมเน้นที่การแข่งขัน การอยู่ร่วมกัน ระบบเศรษฐกิจจะเป็นการกระจายประโยชน์ไปสู่คนส่วนใหญ่มากขึ้น ทิศทางของการอุดมศึกษาที่จะเปลี่ยนแปลงไปในอนาคตมีด้านต่าง ๆ คือ เอกภาพทางการศึกษาจะชัดเจนยิ่งขึ้น มีการประสานในปัญหาและนโยบายการศึกษาแบบเป็นไปตลอดรูปแบบทั้งประถม มัธยม และอุดมศึกษา จะมีแนวทางการผลิตสอดคล้องและเสริมซึ่งกันและกัน ความเสมอภาคทางการศึกษาจะเป็นการสร้างเสมอภาคทางการศึกษา โดยอาศัยการให้การศึกษแบบหมู่ รูปแบบการบริหารสถาบันอุดมศึกษาจะเปลี่ยนไปจากการตัดทอน การผูกขาดอำนาจไปสู่ความไว้วางใจมากขึ้น และมองเห็นความจำเป็นที่ต้องมีความเป็นผู้นำในตัวนักบริหารมากขึ้น และนักศึกษาจะมีบทบาทมากขึ้นไม่ว่าด้วยวิธีการใดก็วิธีการหนึ่ง ส่วนบทบาททางการเมืองและสังคมของนักศึกษานั้น ความสัมพันธ์ของนักศึกษากับรัฐบาล

จะเป็นแบบสังเกตการณ์และหาจังหวะมากกว่าแรงกดดันรัฐบาลอย่างรุนแรงดังที่เคยเป็นมา แต่ก็ไม่ถึงกับให้การสนับสนุนรัฐบาลอย่างสุดจิตสุดใจ และรัฐบาลที่คิดการณ์ไกลน่าจะพิจารณาความสัมพันธ์กับกลุ่มนิสิตนักศึกษาอย่างจริงจังและตรงไปตรงมาให้มากที่สุด

ประกอบ คุปรัตน์ (2523: 20) ให้ความเห็นว่าภารกิจหรือหน้าที่ของการอุดมศึกษา ตามแนวสากลมักจะมี 3 ประการ คือ

1. การเรียนการสอนตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป
2. การวิจัยและสร้างความรู้ใหม่ เพื่อประโยชน์ทางทฤษฎีและปฏิบัติ
3. การบริการชุมชน

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2523: 10-11) ความมุ่งหมายของอุดมศึกษา ส่วนใหญ่วางตามแนวหน้าที่ของวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยโดยสากล กล่าวคือมหาวิทยาลัย มีหน้าที่ดังนี้

1. สอน หมายถึง ถ่ายทอดวิทยาการชั้นสูง
2. วิจัย ค้นคว้า บุกเบิก แสวงหา และทะนุบำรุงวิชาการ
3. ถ่ายทอดวัฒนธรรม ทะนุบำรุง และถ่ายทอดวัฒนธรรม ชำรงไว้ซึ่ง

เอกลักษณ์ของชาติ พยายามสอนลักษณะที่ดีของความเป็นไทย รวมทั้งศีลธรรม คุณธรรม ของผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

4. บริการทางวิชาการแก่ชุมชน ให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน ทั่งการไปให้โดยตรงถึงประชาชน หรือเปิดโอกาสให้ประชาชนมารับบริการทางวิชาการด้วย

อำนาจ ทะพิงค์แก (2523: 61-68) ให้ความเห็นเกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยว่า มหาวิทยาลัยควรมีภาระหน้าที่ผลิตบัณฑิตใหม่ทัศนคติรับผิดชอบต่อสังคม มีสำนักและวิद्याณแห่งการให้บริการเพื่อสังคมด้านใดด้านหนึ่ง นอกจากนั้นมหาวิทยาลัยยังต้องอบรมบัณฑิตใหม่มีความรู้สึกร่วม (Sensitivity) ต่อปัญหาของประเทศชาติ รู้จักวิเคราะห์ วิเคราะห์ และหาทางแก้ไขสังคมอย่างมีเหตุมีผลและมีคุณค่า

ไพฑูริย์ สีนารัตน์ (2524: 16-17) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของมหาวิทยาลัยไทยใหม่ไว้ในบทความเรื่องจุดมุ่งหมายของมหาวิทยาลัยไทยว่า

1. ฝึกฝนให้เป็นคนสมบูรณ์ คือ มีความรู้กว้างและมีคุณธรรมอย่างเพียงพอ
2. ทำให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการ และประยุกต์วิชาการนั้นเพื่อ -

ประโยชน์ของตน และสังคมไทย

3. ส่งเสริมการพัฒนาสังคมไทยโดยเป็นอุปกรณ์ให้เกิดการประเมินผลการพัฒนาในตัวของตัวเอง

4. สนับสนุนและส่งเสริมวิชาชีพและอาชีพต่าง ๆ อย่างไม่จำกัดสาขา โดยการให้ภาคทฤษฎีสอดคล้องกับภาคปฏิบัติให้มากที่สุด

5. จะต้องเปิดโอกาสทางการศึกษาให้แก่มวลชนอย่างมากที่สุดและกว้างขวางที่สุด

จุดมุ่งหมายของการอุดมศึกษาไทย ได้มีวิวัฒนาการยาวนานพอสมควร และกำลังมีการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปของสังคม แนวคิดของคน และอิทธิพลใหม่ ๆ ของวงการระหว่างประเทศ การเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้ชัด ในจุดมุ่งหมายของการอุดมศึกษาไทย คือการเปลี่ยนแปลงที่เหมาะสมกับสังคมไทยมากยิ่งขึ้น ในฐานะผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษา หรือผู้อยู่ในวงการอื่นก็ตาม เราควรจะติดตามความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เหล่านี้อยู่เสมอ เพื่อการตามทันและอาจมีบทบาทให้มีการเปลี่ยนแปลงที่เป็นไปในแนวทางที่เหมาะสมมากขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2524: 240-253) ได้กำหนดเป้าหมายตามแผนพัฒนาฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) ของสถาบันอุดมศึกษา เอกชนไว้ ดังนี้

1. ด้านปริมาณ จะขยายการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้ร้อยละ 4.8 ของประชากรในกลุ่มอายุ โดยสถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีเป้าหมายผลิตบัณฑิตและผู้สำเร็จการศึกษาเฉลี่ย 9,000 คน ต่อปี

2. ด้านคุณภาพ จะพัฒนาครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาในสาขาทางด้านครูช่างให้ได้สัดส่วนกับการขยายอาชีพด้านอุดมศึกษา จะยกวุฒิอาจารย์ปริญญา เอก : โท : ทรี เป็น 2.5 : 5.5 : 2

3. ด้านความเสมอภาค จัดระบบและวิธีการสอบคัดเลือกในระดัอุดมศึกษา เพื่อปรับปรุงโอกาสทางการศึกษาให้บังเกิดความเสมอภาคยิ่งขึ้น

ณัฐภา สรรพศรี (2524: 284) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "แนวโน้มของการวิจัย การศึกษาในอนาคต" การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาแนวโน้มของการ

วิจัยการศึกษาในอนาคตในปี พ.ศ. 2523 โดยใช้เทคนิคเดลฟาย กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาจำนวน 21 คน รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณค่ามัธยฐาน ฐานนิยม และพิสัยระหว่างควอไทล์ ผลปรากฏว่าแนวโน้มสำคัญของการวิจัยทางการศึกษาในปี พ.ศ. 2523 มีดังนี้ การวิจัยการศึกษาจะมีบทบาทเพื่อพัฒนาหลักสูตร และจะแทรกอยู่ในแต่ละหน่วยงานทางการศึกษา เพื่อพัฒนาหน่วยงานจะมีศูนย์ทำหน้าที่รวบรวมข่าวสารและเผยแพร่งานวิจัยการศึกษา การทำวิจัยจะทำเป็นกลุ่มซึ่งประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญจากสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาจะเน้นการผลิตนักวิจัยการศึกษาเฉพาะในระดับบัณฑิตศึกษาเท่านั้น ใน การศึกษาระดับปริญญาโททางการศึกษาจะจัดการเรียนการสอนการวิจัยการศึกษาเป็นสหสัมพันธ์ของทุกสาขาวิชา การพิจารณาความดีความชอบและการเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ระดับอุดมศึกษา จะพิจารณาจากงานวิจัยและประสิทธิภาพการสอนเป็นสำคัญ จะมีการประยุกต์ใช้ผลการวิจัยการศึกษาเพื่อแก้ปัญหาการศึกษามากขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2525: 129-130) มีวัตถุประสงค์ในด้านการอุดมศึกษา ดังนี้

1. เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนโยบายการพัฒนาการศึกษาโดยส่วนรวมของชาติ โดยคำนึงถึงความพร้อม เอกลักษณะศักยภาพของสถาบันอุดมศึกษาและความต้องการของสังคมไทย
2. เพื่อส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษา สามารถปฏิบัติภารกิจหลักได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นทั้งในด้านการผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุง ศิลปและวัฒนธรรมของชาติ
3. เพื่อปรับปรุงโครงสร้างระบบบริหาร และการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยมุ่งยกระดับมาตรฐานและคุณภาพของการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

ส่วนนโยบายตามแผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 5 มีดังนี้

1. ปรับปรุงคุณภาพและมาตรฐานของการอุดมศึกษาให้สูงขึ้น โดยเน้นการยกระดับคุณวุฒิและประสิทธิภาพการสอนของคณาจารย์ ส่งเสริมการแต่งตำราภาษาไทย การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย เพื่อจัดการศึกษาและวิจัยให้เพียงพอ และการปรับปรุง

ระบบบริหารให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

2. ปรับปรุงหลักสูตร เนื้อหาสาระและกระบวนการเรียนการสอนเพื่อให้ความสมดุลระหว่างภาคทฤษฎีและประสบการณ์ปฏิบัติ รวมทั้งควรจัดให้มีหลักสูตรระยะสั้นระยะยาวในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้การอุดมศึกษาสามารถตอบสนองต่อความต้องการของสังคมได้ดียิ่งขึ้น

3. จัดวางมาตรการที่จะประกันความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาควบคู่กับการขยายการผลิตบัณฑิตในกลุ่มสาขาวิชาการและวิชาชีพที่มีความต้องการกำลังคนสูง และยังมีความขาดแคลนอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคลากรทางด้าน การแพทย์และการสาธารณสุข

4. สนับสนุนการวิจัยค้นคว้าเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการและเพื่อประยุกต์ผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการวิจัยด้านการพลังงานและการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการพัฒนาชนบท

5. ขยายงานบริการทางวิชาการแก่สังคมของสถาบันอุดมศึกษาให้กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยเน้นการเผยแพร่ความรู้ การฝึกอบรม และการศึกษาต่อเนื่องในรูปแบบต่าง ๆ

6. ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินกิจกรรมด้านทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมให้กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยเน้นการส่งเสริมจริยธรรม การสงวนรักษาและการเผยแพร่ศิลปและวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ

7. สนับสนุนให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรทางด้านกีฬา ศิลปวัฒนธรรม และการบำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวมตามแนวนโยบายและแผนพัฒนาเยาวชนของชาติ

8. สนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาของเอกชนขยายการศึกษาในสาขาวิชาที่สถาบันนั้น ๆ มีความพร้อมเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้ร่วมรับภาระในสาขาวิชาที่สถาบันนั้น ๆ มีความถนัดได้เต็มที่ ทั้งนี้จะได้ประกันโอกาสทางการศึกษา โดยกำหนดสัดส่วนของความรับผิดชอบในการผลิตบัณฑิตระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ มหาวิทยาลัยเปิด และสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน รวมทั้งจะได้กำหนดวิธีการส่งเสริมสนับสนุนให้ชัดเจน

9. ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตลอดจนร่วมมือกับหน่วยงานอื่นให้มากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้ได้ประโยชน์สูงสุด รวม

ทั้งหามาตรการในการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาสนับสนุนกิจการอุดมศึกษา เพื่อเป็นการแบ่งภาระงบประมาณจากรัฐบาล

ทบวงมหาวิทยาลัย (2526: 80) จากรายงานการสัมมนา เรื่อง รูปแบบที่เหมาะสมของมหาวิทยาลัยในอนาคต มีสาระสำคัญ คือ มหาวิทยาลัยในอนาคตควรมีรูปแบบและลักษณะที่สามารถรักษาความเป็นเลิศทางวิชาการ และสามารถผลิตบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ ชำนาญในแต่ละแขนงวิชา เพื่อการพัฒนาประเทศและสังคม โดยสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่กำลังเผชิญอยู่และการผลิตบุคลากรไม่ควรเจาะจงเพื่อให้ออกมารับใช้ราชการ แต่ควรรวมถึงการผลิตเพื่อให้ออกไปรับใช้ประเทศ เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและควรเน้นไปที่ความต้องการอย่างรีบด่วน เช่น สาขาแพทย์และสาธารณสุข วิศวกร นักวิทยาศาสตร์ และวิชาเทคนิคต่าง ๆ และขณะเดียวกันสถาบันอุดมศึกษาก็ยังคงเป็นศูนย์กลางทางวิชาการ จริยศึกษา รักษาประเพณีและวัฒนธรรมของประเทศอีกด้วย

ก้อ สวัสดิ์พาณิชย์ (2527: 5) เป้าหมายของสถาบันอุดมศึกษาในอนาคต ถ้านำองค์ประกอบต่าง ๆ ในการพัฒนาประเทศเข้าร่วมอยู่ในแผนพัฒนา ความจำเป็นที่จะต้องใช้เวลาและความเชี่ยวชาญในทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีคงจะเข้มข้นขึ้น จะเป็นการสมควรหรือไม่ที่ระบบการศึกษาของเราจะเน้นหนักในสาขาวิชาทั้งสองนี้ โดยจัดตั้งมหาวิทยาลัยหรือสถาบันสำหรับส่งเสริมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีโดยเฉพาะ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2527: 4-22 ถึง 4-24) การกิจหลักและบทบาทของมหาวิทยาลัย เกี่ยวกับการกิจหลัก 4 ประการ สรุปได้ดังนี้

1. โดยภารกิจหลัก 4 ประการของมหาวิทยาลัยที่กำหนดไว้ คือ งานผลิตบัณฑิต งานวิจัย งานทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และงานบริการทางวิชาการนั้น แต่ละมหาวิทยาลัยควรจะเน้นภารกิจหลักดังกล่าวในสัดส่วนและในปริมาณมากน้อยเพียงใด

2. แนวความคิดที่จะพัฒนาทุกมหาวิทยาลัยให้เป็นมหาวิทยาลัยสมบูรณ์แบบนั้น น่าจะมีการทบทวนเสียใหม่ว่าจำเป็นหรือไม่เพียงใด เพราะเป็นการลงทุนที่แพงและทำให้สิ้นเปลืองโดยไม่จำเป็น เพราะแต่ละมหาวิทยาลัยต้องเปิดสาขาวิชาที่ซ้ำซ้อนกันมาก ควรที่จะให้บางมหาวิทยาลัยสามารถคงเป็นมหาวิทยาลัยเฉพาะทางได้ อย่างเช่น มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และให้มหาวิทยาลัยเฉพาะทางนั้นเปิดสอนสาขาวิชาพื้นฐานที่จำเป็นต่อ

กระบวนการเรียนรู้ให้ครบถ้วนเท่านั้น

3. มหาวิทยาลัยควรจะต้องเร่งปรับปรุงคุณภาพ และสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการ เพื่อช่วยในการพัฒนาประเทศชาติ ในการสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการ ควรที่มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ร่วมมือและประสานงานกัน เพื่อให้สามารถดำเนินการไปได้โดยสำเร็จผล

4. ในด้านการผลิตบัณฑิต โดยสภาพปัจจุบันซึ่งมีปัญหาเรื่องการว่างงานของผู้สำเร็จการศึกษานั้น ควรลดหรือควบคุมปริมาณการผลิตในสาขาที่มีผู้ว่างงานมาก แต่สนับสนุนให้ขยายการผลิตบัณฑิตในสาขาวิชาที่มีความต้องการและขาดแคลน นอกจากนี้แล้วควรจะต้องเน้นการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ การสอนไม่ควรเน้นเฉพาะทางด้านวิชาการเท่านั้น ควรสอนวิชาการให้มีความสัมพันธ์ไปกับขบวนการทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนและสังคม เพื่อให้พร้อมที่จะออกไปประกอบอาชีพได้ด้วย นอกจากนี้แล้ว มหาวิทยาลัยควรมีบริการแนะแนวด้านอาชีพแก่นักศึกษา

5. มหาวิทยาลัยควรจะให้ความสนใจวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมากขึ้น โดยเฉพาะที่จะให้เกี่ยวข้องเชื่อมโยงต่อการสนับสนุนการพัฒนาด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม โดยดำเนินการให้ครบวงจร

6. ปัจจุบันมหาวิทยาลัยยังทำการวิจัยและการพัฒนาน้อย จึงควรมีการส่งเสริมการวิจัยและการพัฒนาให้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งให้มีการวิจัยที่มีคุณภาพโดยการปรับปรุงให้มีกลไกในอันที่จะช่วยส่งเสริมและจัดการให้มีการดำเนินงานวิจัยที่เข้มแข็ง

7. มหาวิทยาลัยควรให้ความสนใจในเรื่องการจัดตั้งหรือดำเนินการในเรื่องวิทยาลัยชุมชน เพราะจะเป็นประโยชน์ในการช่วยพัฒนาชุมชน ทั้งนี้ทางมหาวิทยาลัยอาจดำเนินการเอง หรือร่วมมือกับวิทยาลัยต่าง ๆ ที่มีอยู่ในท้องถิ่นก็ได้

8. เพื่อการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม มหาวิทยาลัยควรมีส่วนช่วยในด้านการศึกษาออกกระบบหรือการศึกษาต่อเนื่องให้มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรพัฒนาสื่อการศึกษา นอกจากนี้แล้วมหาวิทยาลัยควรพัฒนานักเขียนเพื่อช่วยถ่ายทอดวิชาการต่าง ๆ ไปสู่ประชาชนให้มากยิ่งขึ้น และในรูปลักษณะที่ประชาชนจะเข้าใจได้ง่าย

9. ในด้านศิลปวัฒนธรรม มีความจำเป็นมากที่จะต้องมีการพัฒนาในเรื่องของศิลปวัฒนธรรม ควรจะดำเนินงานวิจัยว่ามีสาเหตุปัจจัยใดที่จะมีผลกระทบต่อวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมที่เปลี่ยนแปลง ตลอดจนควรจะต้องศึกษาว่าวัฒนธรรมเดิมจะ

เปลี่ยนแปลงไปในทางที่สังคมจะได้รับประโยชน์มากขึ้นหรือจะเกิดความเสียหายมากขึ้น
 ในประเด็นเรื่องนี้มีมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งควรมีภารกิจในเรื่องนี้น้อยเพียงใด เพราะ
 มหาวิทยาลัยที่มีภาควิชาในเรื่องนี้ จะควมเป็นงานได้ดีและพร้อมกว่ามหาวิทยาลัยที่ไม่มี
 ภาควิชาดังกล่าว

10. งานด้านกิจกรรมนิสิตนักศึกษา ควรสนับสนุนกิจกรรมนิสิตนักศึกษาที่จะ
 เป็นประโยชน์แก่สังคม ตลอดจนกิจกรรมด้านกีฬา สันทนาการต่าง ๆ และมีข้อเสนอแนะ
 ว่าน่าจะใช้สมาคมนิสิตนักศึกษาเก่าเข้ามาช่วยส่งเสริมสนับสนุนในด้านต่าง ๆ รวมทั้ง
 การแนะแนวเรื่องงานอาชีพ

ข้อสังเกต เอกสารและงานวิจัยที่นำเสนอมาทั้งหมดนี้ เป็นข้อมูลอย่างกว้าง ๆ
 ของการอุดมศึกษาเกี่ยวกับภารกิจ บทบาท หน้าที่ และแนวโน้มในอนาคต ซึ่งจะเห็นว่าได้
 มีได้กล่าวถึงมหาวิทยาลัยเอกชนโดยตรง เพราะมหาวิทยาลัยเอกชนเพิ่งได้รับอนุญาตให้
 จัดตั้งในปี พ.ศ. 2527. ไม่มีผลงานวิจัยหรือเอกสารที่กล่าวถึงโดยเฉพาะ ผู้วิจัยจึง
 ได้พยายามคัดเลือกเอกสารและงานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยเอกชนในรูปของการ
 อุดมศึกษาและวิทยาลัยเอกชนขึ้นมาพิจารณาเพื่อใช้เป็นข้อมูลศึกษาเข้าประสงค์ของมหา-
 วิทยาลัยเอกชนต่อไป

เรื่องที่ 3 วรรณกรรมและงานวิจัยของต่างประเทศ

มีลักษณะเพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเข้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยเอกชนในต่าง
 ประเทศ ในด้านการพิจารณาเข้าประสงค์ ผลกระทบของสภาพแวดล้อมในระบบเปิดและ
 สาระสำคัญต่าง ๆ ที่สามารถนำมาประยุกต์กับเข้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย
 ไทยได้กลมสมควร

สำหรับวรรณกรรมและงานวิจัยของต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับเข้าประสงค์ของ
 มหาวิทยาลัยเอกชน ที่สำคัญมีดังนี้

Gross and Grambsch (1964: 96 - 100) พบว่าสถาบันอุดมศึกษา
 เอกชนพยายามที่จะปลูกรักษาเอกลักษณ์ดั้งเดิมของมหาวิทยาลัย จัดทำการวิจัยที่เน้นด้าน
 วิจัยบริสุทธิ์ ปกป้องเสรีภาพทางวิชาการ และจัดหาโอกาสให้คณาจารย์ได้ก้าวหน้าทาง
 วิชาการไปตามความพอใจของคณาจารย์ การพยายามเพิ่มศักดิ์ศรี พยายามหานักศึกษา

ที่มีคุณภาพ และพยายามเดินตามเป้าประสงค์ที่จะนำไปสู่สถาบันประเภทคัดสรร (elitist goals) มากกว่าสถาบันประเภทมหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัยของรัฐ นอกจากนี้ยังพบว่า ขนาดและสถานที่ตั้งมีส่วนสัมพันธ์ต่อเป้าประสงค์ ซึ่งข้อแตกต่างนั้นจะพบในสภาพความเป็นชนบทและสภาพความเป็นสถาบันในเมือง

Edward Gross (1968: 26-29) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยจากข้อมูลวัดความสัมพันธ์ในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

ก. เป้าประสงค์ด้านผลผลิต

เป้าประสงค์ดังกล่าว คือเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยที่แสดงออกในด้านการผลิตบัณฑิตให้มีทักษะ หรือการปรับตัวต่อผลกระทบของสังคมทั้งในระยะสั้นหรือระยะยาวได้ เป้าประสงค์ด้านนี้ได้แก่

1. การแสดงออกของนิสิตนักศึกษา คือเป้าประสงค์ที่มีผลสะท้อนถึงความพยายามที่จะเปลี่ยนแปลงอุปนิสัยใจคอ หรือการแสดงออกในด้านพื้นฐานทั่วไป

- 1.1 ผลิตนิสิตนักศึกษาให้มีความรู้ความสามารถสูงสุด
- 1.2 ผลิตนิสิตนักศึกษาให้มีความคล่องตัวในด้านสุขภาพ สังคม ศิลปกรรม ปัญญา และมีจริยธรรม
- 1.3 ผลิตนิสิตนักศึกษาให้มีใจกว้างและมีคุณธรรม
- 1.4 ช่วยให้นิสิตนักศึกษาพัฒนาตนเอง ตลอดจนสามารถสำรวจความคิดเห็นของตนเองอย่างมีเหตุผล
- 1.5 ช่วยให้นิสิตนักศึกษาพัฒนาพฤติกรรมภายในให้เป็นคนมีเหตุผล และมีคุณธรรม

2. การนำวิชาความรู้ไปใช้ประโยชน์ คือให้นิสิตนักศึกษาทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อคนส่วนใหญ่โดยตรงในขณะที่กำลังศึกษาอยู่ เพื่อให้พร้อมที่จะออกไปเผชิญกับสังคมจริง ๆ เมื่อจบการศึกษาแล้ว เป้าประสงค์เหล่านี้ได้แก่

- 2.1 ให้นิสิตนักศึกษาเตรียมตัวเองให้พร้อมที่จะออกไปประกอบอาชีพจริง
- 2.2 ให้นักศึกษามีทักษะ ทิศนคติที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ รวมทั้งประสบการณ์ต่าง ๆ มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ เพื่อให้พวกเขาเหล่า

นั้นมีขนาดกว้างหน้า มีหน้าที่การงานดี และเป็นผู้นำของสังคม

- 2.3 ฝึกฝนนิสิตนักศึกษาให้เป็นผู้ทรงความรู้ รู้จักการวิเคราะห์วิจัย และมีความคิดริเริ่ม
- 2.4 ให้นิสิตนักศึกษาเป็นผู้บริโภคที่ดี มีรสนิยม รู้จักเลือกใช้สิ่งของ ที่จำเป็น
- 2.5 ผลิตนิสิตนักศึกษาที่สามารถประพฤติตนเป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบต่อสังคม

3. การวิจัย คือ เป้าประสงค์ที่แสดงออกถึงการอุทิศเวลาในการแสวงหาความรู้ใหม่หรือการแก้ปัญหาต่าง ๆ ซึ่งมี 2 ประเภท ได้แก่

- 3.1 การวิจัยบริสุทธิ์
- 3.2 การวิจัยประยุกต์

4. การให้บริการโดยตรงแก่สังคม หมายถึงการให้บริการโดยตรงแก่บุคคลภายนอกสถาบันในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งไม่รวมถึงบุคคลหรือเจ้าหน้าที่หรือนิสิตนักศึกษา หรือบุคลากรภายในมหาวิทยาลัย เหตุที่มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันหรือองค์การที่ให้บริการความรู้แก่บุคคลภายนอก เพราะไม่มีองค์การใดที่จะมีคุณสมบัติหรือความเหมาะสมเท่ามหาวิทยาลัยซึ่งมีผู้ทรงคุณวุฒิทุกด้านและทุกสาขาวิชาอยู่แล้ว สิ่ง que แสดงถึงเป้าประสงค์ด้านนี้ ได้แก่

- 4.1 ให้การฝึกอบรมแก่นิสิตนักศึกษาภาคสมทบ ในด้านหลักสูตร พิเศษระยะสั้น หรือการเรียนทางไปรษณีย์ ฯลฯ เป็นต้น
- 4.2 ให้คำปรึกษา คำแนะนำ และวิธีการจัดเตรียมอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และบริการอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่บุคคลทั่วไป นอกจากการให้ความรู้ทางวิชาการ
- 4.3 สร้างความเป็นผู้นำให้กับคนในชุมชนในการรักษาวัฒนธรรมต่าง ๆ ให้คงอยู่ตลอดไป เช่น การจัดให้มีการแข่งขันกีฬา หรือการแสดงต่าง ๆ เป็นต้น
- 4.4 เป็นศูนย์เผยแพร่ทางวิชาการ ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ ใหม่ ๆ ให้กับสังคม เพื่อพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้า ความคิดดังกล่าวได้แก่ วิทยาศาสตร์ วรรณกรรม ศิลปะ หรือการ

เมือง เป็นต้น

4.5 เป็นศูนย์กลางจรรโลงรักษาวัฒนธรรมของชาติให้คงอยู่
ตลอดไป

ข. เป้าประสงค์ในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ให้ดีขึ้น (Adap-
tation Goals)

เป้าประสงค์นี้มีความต้องการให้องค์การที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมกับนิสิต
นักศึกษาในกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย ซึ่งได้แก่

1. สรรหาสิ่งต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานมาให้กับสถาบัน
2. ให้การส่งเสริม ยกย่อง และประกาศเกียรติคุณชมเชย แก่ผู้ที่สร้างชื่อเสียงให้กับมหาวิทยาลัยในทุกด้าน
3. พยายามส่งเสริมให้ผู้ที่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
4. ให้การช่วยเหลือสนับสนุนแก่นิสิตนักศึกษาที่เรียนดี
5. ให้บุคลากรทุกฝ่ายปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ในสังคมนั้น
6. รักษาระดับค่าใช้จ่ายของสถาบันให้ต่ำลง ให้เหมาะสมกับสภาพสังคม
7. เน้นบุคลากรในสถาบันให้ความร่วมมือหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยอื่นจัดขึ้น

ค. เป้าประสงค์ในการบริหาร (Management Goals)

หมายถึงการตัดสินใจว่าจะเลือกบุคคลใดเป็นผู้บริหารมหาวิทยาลัย เพื่อควบคุม
ไม่ให้เกิดข้อขัดแย้งขึ้น รวมทั้งจัดลำดับความสำคัญของเป้าประสงค์ที่มีต่อการผลิตบัณฑิต

1. จัดการเรื่องการเงินเดือน การมอบหมายหน้าที่การสอน ตลอดจน
จ่ายค่าตอบแทนและสวัสดิการต่าง ๆ
2. เชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยกับรัฐบาล
3. เชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตนักศึกษากับรัฐบาล
4. บริหารมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องกับระบอบประชาธิปไตย
5. ให้ความยุติธรรมและไกล่เกลี่ยให้กับแต่ละฝ่ายแต่ละแผนกในมหาวิทยาลัย
กรณีเกิดข้อขัดแย้งหรือมีความคิดเห็นไม่ตรงกัน

6. จัดการเกี่ยวกับเงินเดือนให้เป็นไปตามกฎระเบียบของมหาวิทยาลัย
7. กำหนดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาในมหาวิทยาลัย
8. ส่งเสริมให้นักศึกษาที่จบระดับปริญญาตรีแล้วได้ศึกษาต่อในระดับ

บัณฑิตศึกษา

9. บริหารมหาวิทยาลัยจนเต็มความสามารถ เพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ที่

วางไว้

10. ทำให้กิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งมีความสำคัญ บรรลุผลให้ไ้มากที่สุด

จ. เป้าประสงค์ในการจูงใจ

หมายถึงการชักจูงใจให้บุคลากรในมหาวิทยาลัยมีความรัก ความภูมิใจในสถาบันให้มากที่สุด โดยพิจารณาจาก

1. ปกป้องสิทธิต่าง ๆ ให้มีความเป็นอิสระทางวิชาการ
2. ให้แต่ละคณะวิชาในมหาวิทยาลัยมีโอกาสสร้างความภูมิใจแก่ตนเองโดย

แนวคิดของตนเอง

3. ให้การสนับสนุนในกิจกรรมของนิสิตนักศึกษาอย่างเต็มที่
4. ปกป้องและให้สิทธิแก่นิสิตนักศึกษาโดยการตรวจสอบใคร่ครวญความคิด

ต่าง ๆ ที่นิสิตนักศึกษาสนใจ

5. ส่งเสริมให้นักศึกษามีความสามารถในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ

กับการเมืองและสังคมจนบรรลุผล

6. พัฒนาบุคลากรทุกฝ่ายให้มีความซื่อสัตย์และรักในสถาบันของตนอย่างจริง

ใจ มิใช่แต่ทำไปตามหน้าที่เท่านั้น

7. พัฒนาความภาคภูมิใจให้เกิดขึ้นกับทุกคนต่อสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ในมหาวิทยาลัย

จ. เป้าประสงค์ต่อตำแหน่งหรือฐานะของมหาวิทยาลัย

หมายถึงการจรรโลงรักษาชื่อเสียงและฐานะความเป็นมหาวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป รวมทั้งอาจจะมีการปรับปรุงแก้ไขบางสิ่งบางอย่างให้ดีขึ้น ได้แก่

1. รักษาคุณภาพของงานต่าง ๆ ให้คงอยู่ตลอดไป
2. รักษาคุณภาพของงานทุกด้านให้อยู่ในมาตรฐานเสมอ
3. รักษาระดับคุณภาพของงานให้เกิดความสมดุลย์กัน

4. ทำให้สถาบันก้าวหน้าอยู่เสมอ
5. พยายามเพิ่มเกียรติภูมิให้เกิดขึ้นกับสถาบันมากขึ้น
6. พยายามทำให้สถาบันเปลี่ยนแปลงจากเดิมในทางดีขึ้นเรื่อย ๆ

Baldrige (1971: 100-102) ได้ศึกษาเป้าประสงค์ของคณะจารย์ในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ปรากฏว่าได้จัดลำดับความสำคัญของเป้าประสงค์จากมากไปหาน้อยดังนี้

1. การสอนในระดับบัณฑิตศึกษา
2. การสอนระดับปริญญาตรี
3. การวิจัย
4. การสร้างสภาพของมหาวิทยาลัยให้ดึงดูดนักคิดนักวิชาการ
5. เสริมสร้างเกียรติคุณของมหาวิทยาลัย
6. สร้างบรรยากาศในเชิงวิชาการ
7. ทะนุบำรุงมรดกทางวัฒนธรรม
8. การประยุกต์ความรู้ในชีวิตประจำวัน

เป้าประสงค์ดังกล่าวมีการแบ่งแยกระหว่างงานสอนกับงานวิจัยออกจากกัน และส่วนของการสอนและการวิจัยก็ยังมีแบ่งออกเป็นเป้าประสงค์ย่อยลงไปอีก ในด้านการสอนมีการแบ่งเป็นการสอนปริญญาตรี และการสอนระดับบัณฑิตศึกษา เป็นวิชาชีพชั้นสูง การอาชีพ หรือเป็นศิลปศาสตร์ หรืออื่น ๆ ในด้านผู้เรียนมีการแบ่งเป็นเรียนเต็มเวลาหรือครึ่งเวลา หรือเรียนภาคสมทบ เป็นการเรียนแบบนับหน่วยกิตหรือไม่นับหน่วยกิต งานวิจัยก็แบ่งเป็นงานวิจัยบริสุทธิ์หรือวิจัยประยุกต์ นอกจากนี้ยังพิจารณาถึงการใช้จ่ายจากงานวิจัย คือเป็นงานวิจัยเพื่อประโยชน์ใช้สอยหรือเพื่อสร้างทฤษฎี

สรุปได้ว่ากระบวนการวางแผนของมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับเป้าประสงค์และทิศทางนั้นยังเป็นเรื่องของกระบวนการทางการเมือง ที่แต่ละกลุ่มเหล่านั้นจะพยายามผลักดันนโยบายของมหาวิทยาลัยปรากฏออกมาในทิศทางที่เป็นประโยชน์ต่อคน เฉพาะอย่างยิ่งในบรรดาคณาจารย์และบุคลากรภายในมหาวิทยาลัยที่พยายามผลักดันทิศทางของมหาวิทยาลัยอยู่นั้น อาจเป็นไปได้ว่ามีได้สนองความต้องการของสังคม ซึ่งจะมีผลกระทบต่อมหาวิทยาลัยในทางลบ นั่นคือทำให้ขาดแรงสนับสนุนจากสังคมภายนอก

Perterson (1973: 102-107) ได้ศึกษาเป้าประสงค์ของสถาบันอุดมศึกษา ในรัฐแคลิฟอร์เนียจำนวน 116 แห่ง ปรากฏว่านักศึกษาต้องการเน้นในเรื่องการพัฒนาตัวบุคคล การมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการเปลี่ยนแปลงมากกว่าคณาจารย์ในมหาวิทยาลัย ในระบบการศึกษาหลักซึ่งเป็นลักษณะสถาบันอุดมศึกษาของรัฐจะมีกรรมการสภาเข้ามาดูแลผลประโยชน์แทนราษฎร ส่วนการจัดการศึกษานั้นควรมีความสอดคล้องกับสังคม กล่าวคือต้องจัดการศึกษาให้สามารถสนองความต้องการของสังคม ซึ่งมีความหลากหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Richman and Farmer (1977: 109-118) ได้ศึกษาเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัย โดยให้ความเห็นว่า

1. การศึกษาเกี่ยวกับเป้าประสงค์ของสถาบันอุดมศึกษาที่ผ่านมานั้น มีการแบ่งออกเป็นหลายแนวทางด้วยกัน
2. การจะให้ได้ผลในการดำเนินการนั้นไม่จำเป็นต้องใช้งานวิจัยที่มีฐานอย่างแน่นหนา เพียงอย่างเดียว เพราะประสบการณ์ของนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญที่ได้พูดคุยติดตามสังเกตในการอุดมศึกษามานาน ๆ ก็สามารถที่จะให้ข้อมูลที่มีค่าได้
3. ในข้อเสนอของเขานั้นหลายสิ่งมิได้เป็นลักษณะของนักวิจัยที่จะให้ข้อมูล แต่ในฐานะที่มีประสบการณ์ตรงในการเข้าไปสังเกตสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้จึงมีคุณค่าในการที่จะนำมาเป็นแนวทางของการศึกษาเกี่ยวกับเป้าประสงค์ในแต่ละสถาบันได้

สำหรับการพิจารณาเกี่ยวกับเป้าประสงค์ของสถาบันอุดมศึกษาได้กำหนดองค์ประกอบไว้ 5 ประการ คือ

ก. เป้าประสงค์เกี่ยวกับโปรแกรมการศึกษา ได้แก่

1. การศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือต่ำกว่า
2. บัณฑิตศึกษา
3. การศึกษาภาคพิเศษและการศึกษาต่อเนื่อง
4. งานวิจัย
5. การกีฬา

ข. เป้าประสงค์ที่เกี่ยวกับนักศึกษา ได้แก่

1. การพัฒนาในเชิงปัญญา
 2. การให้ความเป็นนักวิชาการ การวิจัยแบบวิทยาศาสตร์ และความ
 อดสาในการสร้างสรรค์

3. การมีงาน อาชีพ และสถานะทางสังคม

4. การพัฒนาส่วนบุคคล

5. กิจกรรมและสิทธิเสรีภาพของนักศึกษา

6. การอบรมบ่มนิสัยทางด้านวัฒนธรรมและศาสนา

ค. เป้าประสงค์ที่เกี่ยวกับคณาจารย์ ได้แก่

1. การปกป้องคณาจารย์

2. การมีส่วนร่วมในการบริหารของคณาจารย์

3. ผลประโยชน์และอภิสิทธิ์ของคณาจารย์

ง. เป้าประสงค์เกี่ยวกับสถาบันและการบริหาร ได้แก่

1. การค้นหาสังคม

2. การได้นักศึกษาที่มีศักยภาพ

3. ความเสมอภาคในทางสังคม

4. นวัตกรรมทางการศึกษา

5. การมุ่งรักษาคุณภาพของโปรแกรมที่สำคัญเอาไว้

6. การมุ่งรักษาคุณภาพระดับสูงเอาไว้ในโปรแกรมต่าง ๆ อย่าง

สมดุลงตามการจัดลำดับความสำคัญก่อนหลัง

7. การจักระบบบุคลากรฝ่ายบริหารและฝ่ายสนับสนุนที่มีประสิทธิผล

และประสิทธิภาพ

8. การมีรายได้ที่ดี มีศักดิ์ศรี และการปกป้องรักษาางานสำหรับบุคลากร

ฝ่ายบริหาร

9. การปกครองแบบประชาธิปไตย

10. การดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ

จ. เป้าประสงค์ที่เกี่ยวข้องกับโลกภายนอก ได้แก่

1. การบริการต่อสาธารณชน

2. การให้บริการในฐานะเป็นแหล่งกลางทางวัฒนธรรมและข่าวสาร
แก่ชุมชน
3. การวิพากษ์วิจารณ์และรณรงค์ในสังคม
4. การได้รับการยอมรับวิทยฐานะของโปรแกรมต่าง ๆ จากภายนอก
5. การระดมเงินทุนและทรัพยากรต่าง ๆ ที่ต้องการ จากแหล่งภายนอก
6. การได้เนื้องานที่คุ้มค่ากับเงิน และการพิสูจน์ให้เห็นถึงความบรรลุผลตามเป้าประสงค์

เรื่องที่ 4 แนวคิดที่ได้จากวรรณกรรมและงานวิจัย

จากวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปแนวคิดเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการวิจัยได้ดังนี้

1. มหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย เป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนประเภทหนึ่งตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2522 มาตรา 9 มีพัฒนาการจากโรงเรียนเอกชน สถาบัน วิทยาลัยเอกชน ตามลำดับ โดยมหาวิทยาลัยเอกชนยุคแรกได้เริ่มถือกำเนิดในปี พ.ศ. 2527 รวม 4 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยพายัพ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต และมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

ด้วยสาเหตุที่มหาวิทยาลัยเอกชนเปลี่ยนประเภทมาจากวิทยาลัยเอกชน ดังนั้นลักษณะและสาระสำคัญต่าง ๆ จึงมีความสัมพันธ์และสืบเนื่องจากวิทยาลัยเอกชน เพียงแต่เปลี่ยนแปลงสถานะบางประการให้สอดคล้องกับข้อกำหนดที่ยื่นไว้ต่อทบวงมหาวิทยาลัย การเก็บข้อมูลวิจัยย่อมต้องอาศัยประวัติความเป็นมาของวิทยาลัยเอกชนเป็นส่วนพิจารณาตามความเหมาะสม

2. การศึกษาเกี่ยวกับเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทยที่ได้จากวรรณกรรมและงานวิจัยที่ยกมานั้น ได้แนวคิดจากหน้าที่และภารกิจหลักของการอุดมศึกษาเอกชนที่เป็นสากล ซึ่งการวิจัยจะได้แยกวิเคราะห์ออกเป็น 4 ด้าน คือ

- ก. ด้านการสอนและผลิตบัณฑิต
- ข. ด้านการวิจัย

- ค. ด้านการบริการทางวิชาการแก่สังคม
- ง. ด้านการทํานุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ

3. ในส่วนของการพิจารณารายละเอียดเกี่ยวกับเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยเอกชนนั้น ผู้วิจัยได้ประยุกต์แนวคิดทฤษฎีของ Richman, Farmer และ Edward Gross มาใช้เป็นแนวทางดังนี้

- ก. เป้าประสงค์ด้านการสอนและผลิตบัณฑิต มีประเด็นสำคัญ คือ
  - 1) คณะวิชาและสาขาที่เปิดสอนในระดับปริญญาตรี
  - 2) บัณฑิตศึกษา
  - 3) กิจกรรมส่งเสริมคุณภาพนักศึกษาและบัณฑิต
  - 4) คุณธรรมและความรับผิดชอบของนักศึกษาและบัณฑิต
  - 5) การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์
- ข. เป้าประสงค์ด้านการวิจัย มีประเด็นสำคัญ คือ
  - 1) ลักษณะของการวิจัย
  - 2) การดำเนินงานด้านการวิจัย
  - 3) การสนับสนุนด้านการวิจัย
- ค. เป้าประสงค์ด้านบริการทางวิชาการแก่สังคม มีประเด็นสำคัญคือ
  - 1) ลักษณะของบริการทางวิชาการแก่สังคม
  - 2) การดำเนินงานด้านบริการทางวิชาการแก่สังคม
  - 3) การสนับสนุนการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม
- ง. เป้าประสงค์ด้านการทํานุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ มีประเด็นสำคัญ คือ
  - 1) ลักษณะของการทํานุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ
  - 2) การดำเนินงานด้านการทํานุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ
  - 3) การสนับสนุนกิจกรรมด้านทํานุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ

สำคัญ คือ

4. การวิเคราะห์เป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย จะได้พิจารณาในระบบเปิด(Open System) กล่าวคือ พิจารณาในลักษณะที่มหาวิทยาลัยเอกชนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ย่อมมีความสัมพันธ์กับชุมชนและสังคม รวมทั้งได้รับผลกระทบจาก

สภาพแวดล้อมของสังคมด้วย ฉะนั้นการกำหนดเป้าประสงค์และความเป็นได้ของเป้าประสงค์ในขนาดจึงต้องคำนึงถึงสภาพสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ประกอบกัน มิใช่ถือตามความต้องการของผู้บริหารมหาวิทยาลัยเอกชนแต่เพียงฝ่ายเดียว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย